Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς | *Ἀθῆναι 31 Δεκεμβρίου 1932* | *Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 5*

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1933

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ

Δὲν κοιμήθηκε πολὺ αὐτὴ τὴ νύχτα ἡ μαμμά. Ἀπ' τὰ μεσάνυχτα ποὺ ἔσβυσε τὴ λάμπα της ὥς τὰ ξημερώματα, δὲν ἔκλεισε μάτι.

Γύριζε, στριφογύριζε στὸ κρεβάτι της, ὅσο πιὸ ἀθόρυβα μποροῦσε, γιὰ νὰ μὴ ξυπνήση τὰ μικρά.

Στιγμὲς-στιγμὲς ναρκώνεται, ἀλλὰ μιὰ σκέψη τὴν κάνει κάθε λίγο νἀνατινάζεται, ἀνοίγοντας τὰ μάτια.

Δεπτά! πῶς νὰ βρῆ λεπτά; Δεπτὰ γιὰ ροῦχα, γιὰ ψωμί, γιὰ κάρβουνα, γιὰ τὸ νοίκι. Ἔξη μῆνες πᾶνε τώρα ἀπὸ τότε ποὺ χει νὰ πληρώση. Αὔριο, ἴσως καὶ σήμερα, θὰ τὴν πετάξουν μὲ τὰ παιδιά της στὸ δρόμο.

Μὲ τὶς πρῶτες χλωμὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, ἀρχίζει νὰ φαίνεται καλύτερα ἡ γύμνια τῆς κάμαρας. Ἕνα μπαούλο, δυὸ καρέκλες, ἀπ' τὶς ὁποῖες ἡ μιὰ εἶναι κουτσή, ἕνα τραπέζι δυὸ κρεβάτια, αὐτὰ εἶναι ὅλα-ὅλα.

Μ' ὅλο ποὺ μένει ἄγρυπνη ἡ μαμμὰ δὲ σηκώνεται, γιὰ νὰ μὴ ξυπνήση τὰ παιδιά. Σκέπτεται, θὰ μπορέση ἄραγε νἀγοράση τίποτα, σήμερα ποὺ ξημερώνει. Καὶ τὰ μάτια της βουρκώνουν, καθὼς θυμᾶται τὴ χαρούμενη περσινὴ πρωτοχρονιά.

Σὲ λίγο μιὰ παιδιάτικη φωνίτσα ἀρχίζει νὰ σιγοκλαίη, μιὰ ἄλλη, λίγο μεγαλύτερη, προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγορήση.

— Μὴν κλαῖς, Κωστάκη μου, καὶ ξυπνήσης τὴ μαμμά, εἶναι τόσο κουρασμένη ἡ καϊμένη. Μπορεῖ ἐφέτος νὰ μᾶς ξέχασε ὁ Ἅγιο-Βασίλης, ἐπειδὴ πέθανε ὁ μπαμπᾶς.

Ὁ Κωστάκης ὅμως δὲν τὸ παραδέχεται.

—Ὄχι, ἐγὼ λέω πὼς θἄρθει ὁ Ἅγιο-Βασίλης. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς ξεχάση. Ἴσως νἄχη σὲ πολλὰ μέρη νὰ πάη καὶ γι' αὐτὸ ἀργεῖ. Δὲ μοῦ λές, Νίνα, πῶς εἶναι ὁ Ἅγιο-Βασίλης.

— Εἶναι ἕνας ψηλὸς γέρος μὲ κάτασπρα γένεια, βαστάει ἕνα χοντρὸ μπαστοῦνι στὸ χέρι του, γιὰ νὰ ἀκουμπάει, ἐπειδὴ ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακριά. Φαίνεται αὐστηρός, κατὰ βάθος ὅμως εἶναι πολὺ καλός.

— Ξέρω ἐγὼ τί θἄκανα ἂν τὸν ἔβλεπα!

— Τί θἄκανες;

— Θὰ τοῦ τραγουδοῦσα τὸ τραγοῦδι ποὺ μᾶς ἔμαθε ὁ μπαμπᾶς. Θυμᾶσαι;

Ἅγιος-Βασίλης ἔρχεται
γιὰ τὰ καλὰ παιδιά,
Ἅγιος-Βασίλης φίλος μας,
μὲ δῶρα διαλεχτά.

καὶ θὰ τοῦ ζήταγα ἕνα σωρὸ πράγματα.

Ἕνα τρίξιμο ἀκούγεται στὸ διπλανὸ κρεβάτι.

Ὁ Κωστάκης τἀκούει καὶ λέει:

— Νομίζω πὼς ξύπνησε ἡ μαμμά.

— Ναί, καὶ κλαίει.

Ἡ μαμμὰ κατεβαίνει βιαστικὰ τὶς σκάλες. Μὲ κάθε θυσία πρέπει νὰ ψωνήση κάτι τι. Ἡ Νίνα, μεγάλο κορίτσι, ἕντεκα χρόνων πιά, θὰ καθήση μὲ τὸν Κωστάκη. Ἕνα κούτσουρο καίει ἀκόμα στὸ τζάκι, σ'

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἦρθε ὁ Ἀη-Βασίλης;

αὐτὸ ἀπάνω ἡ Νίνα ζεσταίνει τὴ λίγη σοῦπα ποῦχει ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ περισσέψει.

Γιὰ τὸ μεσημέρι φθάνει, ἀλλὰ τὸ βράδυ; Καὶ μάλιστα πρωτοχρονιάτικο, πρέπει νὰ φᾶνε κάτι πάρα πάνω· νὰ καταλάβουν ὅτι αὐτὴ ἡ ἡμέρα εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὶς ἄλλες.

Αὐτὲς οἱ σκέψεις βασανίζουν τὴ μαμμά. Νὰ ἀγοράσῃ κανένα γλυκὸ ἢ δυὸ πορτοκάλλια; Δὲ βαριέσαι, ἄς τοὺς ἔδινε ὁ ψωμᾶς ἀκόμη λίγο ψωμί μὲ πίστωση, καὶ ὁ καρβουνιάρης λίγα κάρβουνα καὶ θὰ ἦταν εὐχαριστημένη.

Καθὼς περνάει ἔξω ἀπ' τὸ θύρωρεῖο, μιὰ φωνὴ ἀκούγεται.

—Ἔσεῖς εἶστε κυρία Κρινίδου; καὶ ἀμέσως ξεπροβάλλει ἡ πορτιέρισσα θυμωμένη μαζί της, ποὺ δὲν τῆς ἔδωσε τίποτα γιὰ δῶρο λέγοντας:

— Οὔτε καὶ σήμερα δὲ θὰ πληρώσετε τίποτα;

Ἡ μαμμὰ σταματάει, πιὸ χλωμὴ ἀπ' ὅ,τι εἶναι πάντα καὶ λέει.

— Ξέρετε καλὰ ὅτι δὲν ἔχω χρήματα, ἀλλὰ ἐλπίζω σὲ λίγο νὰ σᾶς πληρώσω.

— Νὰ τὰ δοῦμε τὰ λεφτά σας καὶ νὰ μὴ τὸ πιστέψουμε· ἄς εἶναι, μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ γυρίσῃ ὁ κὺρ-Βασίλης ὁ σπιτονοικοκύρης, κι' ἂν καὶ τότε δὲν ἔχετε πληρώσει, ξέρετε ὅτι δὲν χωρατεύει κι' ὅτι δὲ θἀργήσῃ νὰ σᾶς πετάξῃ στὸ δρόμο.

Ἡ μαμμὰ φεύγει. «Βασίλης», αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ μπορεῖ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ τὴν πετάξῃ ἔξω λέγεται Βασίλης.

Ἔξω κάνει κρύο φοβερό, ἡ μαμμὰ τὸ νοιώθει ὡς τὴν ψυχή της. Μεσημέρι πιά, ἡ μαμμὰ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ χτυπᾷ τὶς διάφορες πόρτες, ἀλλὰ κάθε φορὰ ὅλο καὶ πιὸ χλωμή, ὅλο καὶ πιὸ κουρασμένη κι' ἀπελπισμένη βγαίνει.

Ἡ φωτιὰ ἐχει σβύσει, ὁ Κωστάκης κι' ἡ Νίνα ἀμίλητοι, κάθονται κοντὰ-κοντὰ γιὰ νὰ μὴ νοιώθουν τόσο τὸ κρύο. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ὁ Κωστάκης ρωτάει:

— Πόσο ἀργεῖ ὁ Ἅγιο-Βασίλης, δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μᾶς ξεχάσῃ, τί λές, Νίνα;

Ἡ Νίνα ψιθυρίζει.

— Δὲν πιστεύω.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Κωστάκης ξαναλέει:

— Θἄθελα νὰ μοῦ φέρῃ παιχνίδια, ἀλλὰ καὶ κάτι γιὰ νὰ φάω, πεθαίνω τῆς πείνας.

— Ναί Κωστάκη μου, ναί.

* * *

—Ἄ, πρέπει νὰ τελειώνῃ αὐτὴ ἡ δουλειά, δὲ μπορῶ νὰ τὴν ἀφήσω νὰ κάθεται τζάμπα! Ἢ νὰ πληρώσῃ, ἢ νὰ σηκωθῇ νὰ φύγῃ.

Ταπεινὰ-ταπεινὰ ἡ θυρωρὸς λέει:

—Ἀσφαλῶς αὐτὴ ἡ ψευτοαρχόντισσα καταχρᾶται τῆς καλοσύνης τοῦ κυρίου.

Θὰ τὴ δῇς τὴν καλοσύνη μου! Ἄς εἶναι, ἀπάνω εἶναι τώρα;

— Νομίζω ναί, τὸ κλειδί τους δέν εἶναι ἐδῶ.

— Αὐτὴ νομίζει πῶς χωρατεύω, θὰ τὴ δῇς τὴν καλοσύνη μου, ἀπόψε κιόλας, θὰ τὴν πετάξω στὸ δρόμο ἂν δὲν πληρώσῃ. Δὲ δούλεψα ἐγὼ σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ γιὰ νὰ μοῦ τρῶνε ἄλλοι τὰ λεφτά μου.

Ὁ κὺρ Βασίλης ὁ Δαγκαδᾶς, ἀνεβαίνει, παρ' ὅλα του τὰ ἑξήντα χρόνια καὶ τὰ ἄσπρα του γένεια, γρήγορα γρήγορα τὰ σκαλιά. Ὁ θυμὸς τοῦ δίνει δύναμη. Συχαίνεται, ὅσο τίποτα ἄλλο στὸν κόσμο, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν πληρώνουν τὰ χρέη τους.

Κι' αὐτὸς ἦταν φτωχός, κι' αὐτὸς εἶχε ὑποφέρει, ἀλλὰ πάντα πλήρωνε τὰ χρέη του. Καὶ μήπως ἱκανοποιήθηκε γιὰ τοὺς κόπους του;

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἔγινε πλούσιος, τί νὰ τὰ κάνῃ ὅμως τὰ πλούτη τὴ στιγμὴ ποὺ εἶναι μόνος καὶ κανένας δὲ νοιάζεται γι' αὐτὸν. Οἱ μόνοι του συγγενεῖς εἶναι τἀνήψια του, ἀλλὰ κι' αὐτοί...

Μὲ νευρικότητα ψάχνει τὶς τσέπες του, νὰ δῇ μήπως ξέχασε τὶς σοκολάτες, τὴν κούκλα, τὴν τρουμπέτα. Βέβκια ὄχι, ὅλα εἶναι στὴ θέση τους. Μήπως θὰ τοῦ ποῦνε κι' ἕνα εὐχαριστῶ; δὲ βαριέσαι, θὰ νομίσουν ὅτι τοὺς τὰ χρώσταγε. Τὰ παιδιὰ θὰ τὸν φοβοῦνται, θὰ φωνάζουν, οἱ γονεῖς θὰ κάνουν τοὺς ἐνθουσιασμένους, ἐνῶ κατὰ βάθος θὰ σκέπτονται: «Δὲν ἔφερες καὶ τίποτα ἄλλο;»

Φρίκη! Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐλεεινοί, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἄς εἶναι θὰ ξεσπάσῃ στὴ νοικάρισσά του. Θὰ τὴν πετάξῃ ἀμέσως ἔξω, ἕνα πάτωμα ἀκόμα κι' ἔφθασε.

Ἡ μαμμὰ γυρίζει, εἶναι παγωμένη, γεμάτη χιόνι καὶ τρέμει. Δὲ φέρνει τίποτα. Δὲ βρῆ ε καμμιὰ πονετικὴ ψυχὴ νὰ τῆς δώσῃ κάτι τι. Δὲν ξέρουν τί εἶναι ἡ πεῖνα, ἀλλοιῶς...

Ὁ ψωμᾶς μόνο τῆς ἔδωσε λίγο ψωμί, κι' αὐτὸς ὅμως γιὰ τελευταία φορά. Αὔριο; αὐτὴ ἡ λέξη σὰν φάντασμα ὀρθώνεται ἐμπρός της· κι' ὅμως, πρέπει νὰ δείχνεται χαρούμενη, γιὰ νὰ μὴ λυπήσῃ περισσότερο τὰ φτωχά της παιδάκια.

Μόλις τὴν ἀντικρύζει ἡ θυρωρὸς τῆς φωνάζει:

— Κυρία Κρινίδου, πηγαίνετε πιὸ γρήγορα, σᾶς περιμένει ὁ κὺρ-Βασίλης ἀπάνω. Νόμιζα πῶς εἴχατε γυρίσει καὶ τοῦ εἶπα νἀνέβῃ.

Ἡ μαμμὰ ζαλίζεται, τρικλίζει, θαρρεῖ κανεὶς πῶς θὰ πέσῃ κάτω.

— Λὲς νὰ... κι' ἡ φωνή της τρέμει...

Ἡ θυρωρὸς κουνάει τὸ κεφάλι της καὶ μ' ὅλο ποὺ τὴ λυπᾶται, λέει:

— Τί νὰ σᾶς πῶ; βαρέθηκε πιὰ νὰ περιμένῃ, λοιπόν...

Ἡ μαμμὰ ἀνεβαίνει ἀργὰ-ἀργὰ τὶς σκάλες λὲς καὶ εἶναι νἀκούσῃ τὴν καταδίκη της.

— Θεέ μου, ποὺ θὰ κοιμηθῶ αὔριο; μέσ' στὶς λάσπες καὶ τὰ χιόνια τοῦ δρόμου; Μιὰ ἐλπίδα τῆς μένει, ἕνα καταφύγιο, τὰ σταχτιὰ νερὰ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ ποὺ κυλοῦνε ἀργά· ἀλλὰ ὄχι, οὔτε κι' αὐτό, ἡ Νίνα κι' ὁ Κωστάκης τί θὰ γίνουν τότε;...

Εἶναι νύχτα σχεδόν, ἡ φωτιὰ ἔχει σβύσει καὶ τὸ κρύο εἶναι δυνατό.

— Πιστεύω πῶς θἀρθῇ σὲ λίγο, τί λὲς κι' ἐσὺ Νίνα;

Ἡ Νίνα δὲν ἀπαντάει, κλείνει μεγάλο θάρρος στὴν παιδικὴ ψυχούλα της, εἶν' ὅμως κι' ὥρες, ποὺ ὅσο γενναῖος κι' ἂν εἶναι κανεὶς λυγάει.

* * *

Τὸ δωμάτιο εἶναι σκοτεινὸ καὶ κρύο, κι' ἡ μαμμὰ δὲν ἔχει ἀκόμα γυρίσει. Χτυποῦν, αὐτὴ θὰ εἶναι καὶ τρέχουν καὶ τὰ δυὸ μαζὶ νἀνοίξουν.

Δὲν εἶναι ἡ μαμμά, στὸ μισόφωτο τὰ παιδιὰ μὲ κόπο διακρίνουν ἕνα γέρο μ' ἄσπρα γένεια καὶ μ' ἕνα χοντρὸ μπαστοῦνι στὸ χέρι.

Ρίχνει μιὰ ματιὰ στὴν κάμαρα καὶ ρωτάει:

—Ἡ κ. Κρινίδου δὲν εἶν' ἐδῶ;

—Ὄχι κύριε, ἀλλὰ δὲν πιστεύουμε νἀργήσῃ.

Τί φτώχεια, Θεέ μου, καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι εἶναι πρωτοχρονιά! Μὰ δὲ βαριέσαι, ποιὸς ξέρει τί τεμπέληδες θὰ εἶναι, δὲν τὴν ἀξίζει λύπησῃ. Ἡ κάμαρα εἶναι πολὺ μικρὴ γιὰ τρεῖς. Τί τὸν μέλλει ὅμως; μιὰ καὶ δὲν πληρώνουν θὰ φύγουν.

Ὁ κύριος κάθεται στὴ μονάκριβη γερὴ καρέκλα λέγοντας:

— Καλά, μόλις ἔρθει σπίτι πέστε της ὅτι τὴν περιμένω ἐγώ, ὁ κ. Βασίλης.

Μιὰ φωνίτσα ἀκούγεται νὰ ρωτάῃ:

Ὁ κ. Βασίλης;

Κι' ὁ Κωστάκης σηκώνεται καὶ πηγαίνει γρήγορα-γρήγορα στὸν ἄγνωστο κύριο.

Τί ὅμορφα μάτια ποὺ ἔχει αὐτὸς ὁ μικρός. Τοῦ φέρνει στὸ νοῦ, γλυκειὲς ἀναμνήσεις χαμένες γιὰ πάντα. Τί νὰ θέλῃ;

Σταυρώνει τὰ χεράκια του κι' ἀρχίζει νὰ τραγουδάῃ. Μόλις τελείωσε τὸ τραγουδάκι του, τὸν ρωτάει:

— Μᾶς ἔφερες καὶ ψωμί; Ἅγιε-Βασίλη; πεινᾶμε πολὺ καὶ σὲ περιμένουμε τόσες ὧρες.

Τότε ὁ γέρος, μὲ βουρκωμένα μάτια, θυμᾶται τὶς παλιὲς δικές του εὐτυχισμένες πρωτοχρονιές, ὅταν εἶχε ἀκόμα τὴ μητέρα του.

Ἡ σκάλα εἶναι ψηλή, κι' ἡ μαμμὰ φτάνει λαχανιασμένη. Μὲ τρεμάμενο χέρι πιάνει τὸ πόμολο. Ἔξαφνα ἀκούει ἤχους τρομπέττας, τί νἄναι; Ἀνοίγει τὴν πόρτα.

Ἡ μικρὴ λάμπα εἶναι ἀναμένη, στὸ τζάκι καίγεται ἡ κουτσὴ καρέκλα. Στὴ γερὴ κάθεται ἕνας κύριος μ' ἄσπρα γένει, στὸ ἕνα του γόνατο κάθεται ὁ Κωστάκης μὲ μιὰ τρομπέττα στὸ στόμα, στὸ ἄλλο ἡ Νίνα μὲ μιὰ κούκλα στὴν ἀγκαλιά.

Ἡ μαμμὰ μένει ἀπολιθωμένη ἐμπρὸς σ' αὐτὸ τὸ θέαμα. Ὁ γέρο-κύριος τὴ βλέπει καὶ σηκώνεται. Κάτι θέλει νὰ πῇ, ἀλλὰ νοιώθει ἕνα ἀόρατο χέρι νὰ τοῦ σφίγγῃ τὸ λαιμό. Βγάζει τὸ μαντήλι του κι' ἀρχίζει νὰ σκουπίζεται, ὅσο πιὸ δυνατὰ μπορεῖ, γιὰ νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησή του.

Ὁ Κωστάκης μόλις βλέπει τὴ μαμμά, τῆς φωνάζει θριαμβευτικά.

— Βλέπεις, μαμμά; καλὰ δὲν τἄλεγα ἐγώ; πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ μᾶς ξεχάσῃ ὁ Ἅγιο Βασίλης;

(Ἀπ' τὸ Γαλλικὸ) ΘΑΣΟΥΛΑΚ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΧΑΡΑ

Τὸ ξέρω πῶς δὲν σκέφτηκες,
χαρά, νὰ μάγκαλιάσῃς.
Τόνοιωσα αὐτὸ στ' ἀντίκρυσμα
τῆς πρώτης ροδαυγῆς.
Κι' ἂν θαύμασαν τὰ μάτια μου
τὴν ὄμορφιὰ τῆς πλάσης
Κάτι ψυχρὸ κι' ἄφιστο
τὰ κάρφωσε στὴ γῆς.

Κι' ἂν τραγουδῶντας σήκωσα
τὸ παιδικὸ κεφάλι
Γιομάτο ἀπὸ ὀνειρόπλεχτα
λουλούδια στὰ μαλλιά,
Ἕνας ἀγέρας φύσηξε
μὲ μιὰν ὁρμὴ μεγάλη,
Τὰ σάρωσε καὶ μοῦκοψε
στὰ χείλη τὴ λαλιά...

Ἔτσι ριγμένο, ἀδύναμο
στοῦ Πόνου τὸ κρεβάτι,
Τὰ χέρια μου σηκώνονταν
πρὸς Σὲ ἱκετευτικά
Καὶ μιὰ νὰ φεύγῃ σέβλεπα
μ' ἀπελπισμένο μάτι,
Καὶ μιὰ νὰ μοῦ χαμογελᾷς,
χαρά, τόσο γλυκειά.

Κι' ἐνῶ θαρρῶ γιὰ μιὰ στιγμὴ
πὼς θὰ σὲ κλείσω ἐντός μου
Κι' ὅλο τὸ εἶναι μου ριγᾷ
στὴ θεία τὴν προσμονή,
Ξάφνου σὲ βλέπω σὰ σκιὰ
νὰ χάνεσαι ἀπὸ μπρός μου
Καὶ νἀμαι ἐγὼ στὴν κάμαρα
τὴν τραγικὰ γυμνή.

Τὸ ξέρω πῶς δὲν σκέφτηκες
Χαρά, νὰ μάγκαλιάσῃς,
Τόνοιωσα αὐτὸ στάντίκρυσμα
τῆς πρώτης ροδαυγῆς.

Τώρα μὴν ἔρχεσαι... Ζωή,
τὰ νειάτα νὰ γιορτάσῃς
Εἶναι καιρὸς ποὺ σὰν ἀνθὸς
ξεφύλλισαν στὴ γῆς.

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚΑ

Ο ΔΙΚΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

Τὰ παιδιὰ δὲν νυστάζουν καθόλου. Ὁ καθαρὸς ἀέρας τὰ ζωογονεῖ. Καὶ τί γρήγορα ποὺ τρέχει τὸ αὐτοκίνητο! Πιὸ γρήγορα κι' ἀπὸ τὸ τραῖνο. Ποτὲ στὴν πόλη δὲν ἔτρεξαν ἔτσι μὲ κανένα ταξί. Στὴν πόλη πήγαιναν σιγὰ καὶ κάθε τόσο ἦταν ἀναγκασμένα νὰ σταματοῦν. Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἐμπόδιο, οὔτε πόλισμαν... Ἐμπρός, ὅλο ἐμπρός!

Νυχτώνει. Ὁ Πετράκης λέει στὴν ἀδελφή του.

— Κρῖμα, Παυλίνα. Θἄναι σκοτεινὰ καὶ δὲν θὰ ἰδοῦμε τίποτα ὅταν θὰ φτάσουμε.

— Θὰ φέγγῃ ἀρκετὰ γιὰ νὰ ἰδοῦμε τοὺς γέροὺς μας καὶ νὰ τοὺς φιλήσουμε, ἀποκρίθηκε ἡ Παυλίνα. Ἄ, νά τους!

Ἦταν ὁ παππούς κι' ἡ γιαγά, ποὺ ἦρθαν νὰ προϋπαντήσουν τοὺς ταξιδιῶτες. Ἄλλα πάλι χειροσφιξίματα, ἀγκαλιάσματα, φιλιά.

Τὸ σπίτι τοὺς περίμενε φωταγωγημένο κι' ἀνθοστόλιστο. Καὶ τί ὡραῖες μυρωδιὲς ἀνέβαιναν ἀπ' τὴν κουζίνα. Ἀλλὰ στὰ παιδιὰ ἔδωσαν μόνο ἀπὸ ἕνα φλυντζάνι γάλα καὶ μιὰ φρυγανιά. Καὶ τὰ ἔβαλαν ἀμέσως στὸ κρεβάτι. Ἄ, τί κούραση, τί νύστα! Μόλις πρόφτασαν νὰ γδυθοῦν κι' ἀποκοιμήθηκαν.

Τὸ πρωῒ ἀργά, ὅταν ξύπνησε, ὁ Πετράκης ἔτριψε τὰ μάτια του:

— Ποῦ βρίσκουμαι, Παυλίνα; Ποῦ βρισκόμαστε;

— Στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ, στὴν ἐξοχή. Τὸ ξέχασες;

Καὶ γελῶντας, ἡ μικρούλα πήδησε ἀπ' τὸ κρεβάτι, τὴν ὥρα ἴσα-ἴσα ποὺ ἔμπαινε στὴν κάμαρα ὁ παππούς. Αὐτὸς τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του ὅπως ἦταν μὲ τὴ νυχτικιά της καὶ τὴν πῆγε στὸ μεγάλο κρεβάτι ὅπου κοιμόταν ἡ μαμμά. Τὴν ἄφησε κεῖ καὶ ξαναγύρισε στὸν Πετράκη.

Ὁ μικρὸς προσπαθοῦσε νὰ πλυθῇ καὶ νὰ ντυθῇ μόνος του. Δὲν τὰ κατάφερνε ὅμως κι' ἀναγκάστηκαν νὰ φωνάξουν τὴ χοντρο-Παγώνα, τὴν ὑπηρέτρια. Αὐτὴ τὸν βοήθησε καί, ἀφοῦ ἑτοιμάστηκε, ὁ παπποὺς τὸν πῆρε ἀπ' τὸ χεράκι γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ τὸ σπίτι, τὸν κῆπο του καὶ τὰ ζωντανά του.

—Ὅλ' αὐτὰ εἶναι δικά σου, παππού;—Ναί, παιδί μου.—Καὶ τὸ σπίτι καὶ τὰ ζῶα;—Καὶ τὰ ζῶα.—Θὰ σοῦ στοίχισαν πολύ, παππού.—Ἔ, βέβαια. Μὰ ἐργάστηκα καὶ πολὺ στὴ ζωή μου. Δὲν ἤμουν οὔτε τεμπέλης, οὔτε λιχούδης.—Ἔχεις ἀκόμα λεφτὰ γιὰ νἀγοράζῃς ὡραῖα πράμματα, παππού;—Ἔχω, ἀγοράζω καὶ δίνω στὰ καλὰ παιδιά. Στοὺς λιχούδηδες μόνο δὲν δίνω τίποτα.

Ὁ Πετράκης συλλογιέται: Γιατὶ ὁ παπποὺς τοῦ λέει ὅλο γιὰ λιχούδηδες; Μὴν ξέρει τίποτα;..

Τώρα βλέπει τὸν κηπουρὸ ποὺ μαζεύει τὰ ξερὰ φύλλα καὶ καθαρίζει τὰ δρομάκια μὲ τὴ χτένα του. Θέλει νὰ τὸν βοηθήσῃ. Γυρεύει μιὰ χτένα κι' ἀρχίζει κι' αὐτὸς τὴ δουλειὰ μὲ ζῆλο μεγάλο. Θέλει νὰ ἐργασθῇ, γιὰ νὰ κερδίσῃ κι' αὐτὸς λεφτὰ σὰν τὸν παππού.

Καθαρίζοντας, ἔφτασε καὶ στὸ λαχανόκηπο. Ἄ, τί ὡραῖες, μεγάλες φασούλες! Ποτέ του δὲν εἶδε τέτοιες! ἀμέσως τὰ ξεχνᾷ ὅλα καί, κόβον-

τας φρόσυλες, τρώει, τρώει ἀλύπητα . . .

Τὸ μεσημέρι μαζεύονται ὅλοι γύρω στὸ τραπέζι. Τί ὄρεχτικὴ ποὺ εἶναι ἡ χορτόσουπα! Ὁ Πετράκης ὅμως δὲν ἔχει ὄρεξη. Μὲ τὸ στανιὸ τρώει τὰ φαγιὰ καὶ γιὰ τὸ γλύκισμα ἀκόμα δὲν δείχνει μεγάλη προθυμία.

— Πῶς ; οὔτε πουδίγκα δὲ θέλεις, Πετράκη;

—Ὄχι, δὲν πεινῶ . . . χόρτασα.

—Ἐσύ ; Μὰ δὲν ἔφαγες τίποτα! Τότε λοιπὸν θὰ εἶσαι ἄρρωστος!

Ὁ παππούς ὅμως πού, περνώντας, εἶχε ἰδεῖ τὶς ρημαγμένες φραουλιές, ἤξερε καλὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ λιχουδάκη : ἦταν στομαχιασμένος.

— *Μὴν ἀνησυχῆτε, λέει ὁ παππούς. Κρεβάτι θέλει καὶ δίαιτα. Σὲ δυὸ-τρεῖς ἡμέρες θὰ εἶναι καλά.*

Τὸν βάζουν στὸ κρεβάτι. Κι' ἀρχίζει ἡ τιμωρία του.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΜΟΛΥΒΕΝΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΚΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Τὰ μικροσκοπικὰ μολυβένια στρατιωτάκια, οἱ χαριτωμένες μετάλλινες φιγουρίτσες ποὺ ξετρέλλαιναν τοὺς παππούδες μας καὶ τοὺς προπάππους μας, σήμερα δὲν συνηθίζονται πιὰ τόσο πολύ, ὅσο τὸν παλιὸ καιρό. Τὰ *σημερινὰ παιδιὰ προτιμοῦν περισσότερο τὰ πολύπλοκα καὶ μεγαλίστικα* μηχανικὰ παιχνίδια, ἀπὸ τὰ ταπεινὰ μολυβένια στρατιωτάκια, κι' ἀλογάκια καὶ προβατάκια τῆς παλιᾶς ἐποχῆς.

Κι' ὅμως τὰ μολυβένια στρατιωτάκια, καὶ γενικὰ ὅλες οἱ μικροσκοπικὲς φιγουρίτσες ποὺ παρασταίνουν ἀνθρώπους καὶ ζῶα, εἶναι ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα παιχνίδια.

Οἱ πρόδρομοί τους, κάτι ξύλινες μικροσκοπικὲς φιγουρίτσες, βρέθηκαν στοὺς τάφους τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων. Παρασταίνουν τοξότες, σπαθοφόρους θεούς, καὶ ἦταν θαυμάσια ζωγραφισμένες καὶ λεπτότατα κατηργασμένες. Φυσικὰ δὲν χρησίμευαν γιὰ παιχνίδια, ἀλλὰ ἦταν μονάχα ἀγκαρστάσεις τύπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, σὲ μικροσκοπικὸ σχῆμα.

Σ' ἕνα προϊστορικὸ τύμβο τῆς Καρινθίας, στὴν Αὐστρία, βρέθηκε ἕνα *πρωτόγονο μολυβένιο στρατιωτάκι*, ἔφιππο μάλιστα. Τὸ στρατιωτάκι αὐτὸ ποὺ ἔχει κατασκευασθεῖ τουλάχιστον χίλια χρόνια πρὸ Χριστοῦ, εἶναι βέβαια ἐντελῶς ἄτεχνο, ἀλλὰ πολλὰ σημερινὰ παιδάκια θὰ ἔπαιζαν εὐχάριστα μαζί του.

Ἀνάμεσα ἀκόμη καὶ στὶς ἑλληνικὲς καὶ ρωμαϊκὲς ἀρχαιότητες βρίσκομε συχνὰ μικροσκοπικὰ ἀγαλματάκια ἀπὸ μολύβι, τσίγκο καὶ χαλκό. Παρασταίνουν Καίσαρας, πολεμιστάς, ἀκόμη βρέθηκε καὶ ἕνας ἱππεὺς ποὺ πολεμᾶει μ' ἕνα λεοντάρι, ἔργο ἐξαιρετικῆς τέχνης.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα κατασκευάζονταν ἀγαλματάκια ποὺ παρίσταναν διάφορες θρησκευτικὲς μορφές. Τὴν ἐποχὴ τῶν Σταυροφοριῶν π : χ : ἔκαναν ἀγαλματάκια ἁγίων, καὶ ἄλλες βιβλικὲς μορφές, ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦσαν ἀποκλειστικὰ γιὰ φυλαχτὰ καὶ τὶς κρεμοῦσαν οἱ εὐσεβεῖς σταυροφόροι στὸν λαιμό τους πρὶν ξεκινήσουν γιὰ τὶς μακρινὲς ἐκστρατεῖες τους στοὺς Ἁγίους Τόπους. Καμμιὰ φορὰ ὅμως καὶ τὰ παιδάκια, ὅποτε τύχαινε νὰ πέσουν τέτοιες φιγουρίτσες στὰ χέρια τους, ἔπαιζαν μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση μαζί τους. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μᾶς σώζονται φιγουρίτσες ποὺ παριστάνουν τὸν Χριστὸ ἐπὶ πώλου ὄνου, τὸν Ἅγιο Γεώργιο, ἀκόμη καὶ τὸν τριήμερο Λάζαρο μὲ τὸ σάβανό του. Οἱ φιγουρίτσες αὐτὲς γινόνταν ἀπὸ μολύβι, ξύλο καὶ ἀσήμι.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος σώζονται καραβάκια ἀπὸ ἀσήμι, μὲ ναῦτες καὶ στρατιῶτες κα μωμένους κι' αὐτοὺς ἀπὸ ἀσήμι καὶ ζωγραφισμένους μὲ διάφορα χρώματα. Τὸ 1632 ἡ πόλις τοῦ Ἀουγκσμπουργκ χάρισε στὸν βασιλέα τῆς Σουηδίας Γουσταῦο Ἀδόλφο ἕνα καλλιτεχνικὸ κιβώτιο γεμάτο ἀπὸ μετάλλινες φιγουρίτσες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς βρισκόταν ἕνας χάλκινος ἱππεὺς μὲ κράνος καὶ ἀσπίδα, ἀπεικονίσεις ζώων ἀπὸ ἀσήμι, ἕνας ἱππότης μὲ τὴν ντέμα του, ἕνας θαυμάσια σκαλισμένος Ἅγιος Γεώργιος ποὺ πολεμᾶει μὲ τὸν δράκοντα, καὶ ἄλλα πολλά. Κατὰ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα πολλοὶ χρυσοχόοι τοῦ Ἀουγκσμπουργκ ἦταν διάσημοι γιὰ τὴν τέχνη τους καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα μὲ τὴν ὁποία κατόρθωναν νὰ κρύβουν διάφορα μηχανήματα μέσα σὲ μικροσκοπικὲς φιγουρίτσες καὶ τὶς ἔκαναν ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κουνιοῦνται.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σώζονται κουκλίτσες, πουλιὰ μέσα σὲ ἐπίχρυσα κλουβάκια, χορεύτριες, ἕνας ῥάφτης ποὺ ῥάβει. Ὅλα ἔχουν ἕνα μικροσκοπικὸ μηχάνημα κρυμμένο μέσα τους, καὶ χάρις σ' αὐτὸ μποροῦν, μόλις κουρδιστοῦν, νὰ κάνουν δυὸ τρία βήματα, νὰ κελαϊδήσουν ἢ νὰ κουνοῦν τὰ χέρια τους.

Ἡ πραγματικὴ ὅμως πατρίδα τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν εἶναι ἡ Νυρεμβέργη τῆς Γερμανίας ποὺ ἄλλωστε, ὅπως εἶναι γνωστό, εἶναι ἡ πατρίδα ὅλων τῶν παιδικῶν παιχνιδιῶν γενικά. Ἀπὸ τὸ 1560 εἶχε ἀποφασισθεῖ νὰ μὴν κατασκευάζεται τίποτε ἄλλο στὴν Νυρεμβέργη ἀπὸ παιχνίδια καὶ γενικὰ ἀντικείμενα γιὰ τὴν χρήση τῶν παιδιῶν.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀρχίζει πραγματικὰ ἡ ἀκμὴ τῆς βιομηχανίας τῶν μολυβένιων παιχνιδιῶν. Ἡ Νυρεμβέργη ἀπόκτησε τέτοια φήμη, κι' ἔξω ἀπὸ τὴ Γερμανία ἀκόμη, ὥστε τὰ παιχνίδια της ἦταν περιζήτητα σὲ ὅλες τὶς Αὐλές.

Ὅταν γεννήθηκε ὁ πρῶτος γιὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' τῆς Γαλλίας, ὁ βασιλεὺς Ἥλιος ἀνέθεσε στὸν Κολμπέρ, τὸν ὑπουργό του τῶν Οἰκονομικῶν νὰ τοῦ προμηθεύσῃ «ἀνθρωπάκια ἀπὸ μολύβι σὰν κι' αὐτὰ ποὺ εἶχε κι' ἔπαιζε ὅταν ἦταν μικρός. Οἱ φιγουρίτσες πρέπει νὰ ἔχουν ὕψος ἕξῃ ἑκατοστῶν νὰ εἶναι συμπαγεῖς καὶ ὁλοστρόγγυλες».

Ὁ Κολμπὲρ βρῆκε πῶς ὁ καταλληλότερος ἄνθρωπος γιὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν παραγγελία αὐτὴ ἦταν ὁ εἰδικὸς κατασκευαστὴς μολυβένιων παιχνιδιῶν, Χάνς Χάουτς ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη ποὺ ἦταν διάσημος σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς βιομήχανος, μαζὶ μὲ τὸ γιό του κι' ἕνα Γάλλο ἀρχιτέκτονα, ἑτοίμασαν γιὰ τὸν μικρὸ πρίγκηπα ἀρκετὲς ἑκατοντάδες στρατιῶτες ἐφιππους καὶ πεζοὺς ἀπὸ χυτὸ ἀσήμι. Τοὺς τοποθέτησαν ὅλους ἐπάνω σὲ βάσεις μὲ ροδίτσες, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ κουνιοῦνται καὶ τοὺς ἔβαλαν ἔπειτα μέσα σὲ μεγαλοπρεπῆ ξύλινα φρούρια ποὺ τὰ εἶχε κατασκευάσει ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων. Ὅλο τὸ ἔργο τελείωσε τὸ 1666 καὶ στάλθηκε στὸ Παρίσι.

Τὰ καλλιτεχνικώτατα αὐτὰ παιχνίδια προκάλεσαν μεγάλο θαυμασμὸ στὴ Γαλλία κι' οἱ παραγγελίες ἄρχισαν νὰ πέφτουν βροχὴ στὴ Νυρεμβέργη. Κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, ἡ ἀκμὴ τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν, μὲ τοὺς διαφόρους πολέμους, ἔφθασε στὸ μεγαλύτερό της σημεῖο. Εἶχε ἐξελιχθεῖ σὲ πραγματικὴ καλλιτεχνία. Ὁ Γιόχαν Χίλπερτ ἀπὸ τὴν Νυρεμβέργη κι' ὁ γιός του κατασκεύαζαν τὶς ὡραιότερες μολυβένιες φιγουρίτσες. Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς βρίσκονται σήμερα σὲ διάφορα μουσεῖα τῆς Γερμανίας καὶ εἶναι πραγματικὰ ἀριστουργήματα. Ἄλλες παριστάνουν ζῶα, ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα ὡς τὸ πόντικάκι, ἄλλες

διαφόρους τύπους π. χ. ἀτσιγγάνους, χωριάτες κ. τ. λ., ἄλλες στρατιῶτες ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν, ἄλλες δέντρα κάθε εἴδους, ἐμπορικά, κ. τ. λ.

Ὅλες οἱ φιγουρίτσες δὲν εἶχαν τὸ ἴδιο μέγεθος. Ἄλλες ἦταν ὕψους ἑπτὰ ἑκατοστῶν καὶ ἄλλες ἐφθαναν στὰ εἴκοσι καὶ στὰ τριανταπέντε ἀκόμη ἑκατοστά, εἶχαν δηλαδὴ τὸ μέγεθος μιᾶς ἀρκετὰ μεγάλης κούκλας.

Μόλις κατὰ τὸ 1839 ἄταν ἱδρύθηκε ἡ φίρμα Χάτνριχσεν στὴν Νυρεμβέργη, τότε καθιερώθηκε τὸ μέγεθος ποὺ ἔχουν σήμερα ὅλα τὰ μολυβένια στρατιωτάκια, τὸ ὕψος δηλαδὴ τῶν τριάμισυ ἑκατοστῶν. Μὲ τὸν καιρὸ ἡ φίρμα Χάτνριχσεν ἐξετόπισε ὅλες τὶς ἄλλες, καὶ σήμερα εἶναι ἡ μεγαλύτερη βιομηχανικὴ ἑταιρεία κατασκευῆς μολυβένιων παιχνιδιῶν τὰ δὲ παιχνίδια ποὺ κατασκευάζει εἶναι σώστὰ καλλιτεχνήματα.

Καὶ τώρα ποὺ ἀναπτύξαμε τὴν ἐξέλιξη τῶν μολυβένιων στρατιωτῶν, ἂς ποῦμε καὶ λίγα λόγια γιὰ τὴν κατασκευή τους. Πῶς γίνονται ὅλες αὐτὲς οἱ μετάλλινες φιγουρίτσες;

Τὸ σχέδιό τους ἢ τὸ κάνουν οἱ εἰδικοὶ σχεδιαστὲς ἢ τὸ παίρνουν ἀπὸ διάφορα εἰκονογραφημένα βιβλία, δελτάρια κ.τ.λ. Ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τῆς ζωγραφιᾶς κατασκευάζουν τὸ καλούπι ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ πλάκες χάλκινες ἢ γύψινες. Ὕστερα χύνουν μέσα τὸ μέταλλο, ποὺ ἄλλοτε ἦταν καθαρὸς ψευδάργυρος, τώρα ὅμως ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα μῖγμα μολυβιοῦ, ψευδαργύρου καὶ ἀντιμονίου καὶ στοιχίζει πολὺ φθηνότερα.

Οἱ φιγοῦρες, ὅταν βγοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ καλούπι, εἶναι φυσικὰ λευκὲς σὰν ἀσήμι καὶ ἀχρωμάτιστες. Πρέπει νὰ ζωγραφισθοῦν. Τὴν ἐργασία αὐτὴ τὴν ἐκτελοῦν γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐπάνω σὲ ὡρισμένα σχέδια, καὶ ἀπὸ τὴν προσοχή τους καὶ τὴν ἐπιτηδειότητά τους ἐξαρτᾶται ἰδίως ἡ ἐπιτυχία καὶ ἡ ζωηρότης τῆς φιγούρας.

Δυστυχῶς, γιὰ λόγους ἐμπορικούς, διάφοροι ἐργοστασιάρχες χρησιμοποιοῦν σήμερα μηχανὲς γιὰ νὰ ζωγραφίζουν τὰ στρατιωτάκια τους, καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὅλες οἱ φιγοῦρες γίνονται ὅμοιες, συχνὰ δὲ πηγαίνουν καὶ τὰ χρώματα στραβὰ καὶ σχηματίζουν ἀληθινὰ τερατουργήματα.

Ἅμα κοιτάξει κανεὶς τὸν κατάλογο τῶν μεγάλων ἐργοστασίων μολυβένιων παιχνιδιῶν, θὰ ἀπορήσῃ μὲ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλία ποὺ παρουσιάζουν. Οἱ στρατιωτικὲς φιγοῦρες πιάνουν τὰ τέσσερα πέμπτα τοῦ καταλόγου καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ διαλέξῃ στρατιῶτες ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ὡς τὶς ἡμέρες μας. Ὑπάρχουν Φοίνικες, Πέρσαι μὲ τὰ πλοῖα τους, Ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι, Σταυροφόροι καὶ στρατιῶτες σημερινοί. Ἐπίσης μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ τὴν στρατιὰ τοῦ Ναπολέοντος μὲ ὅλους τοὺς στρατηγούς του, τὸν Φρειδερίκο τὸν Μέγα μὲ τὸ στρατό του, στρατιῶτες Κινέζους, Ἀνναμίτες, Σκύθες καὶ Γαλάτες τῆς παλιᾶς ἐποχῆς.

Πιὸ ἐνδιαφέρουσες ἀκόμη εἶναι οἱ φιγοῦρες ποὺ δὲν ἔχουν πολεμικὸ χαρακτῆρα, ὅπως π : χ : σειρὲς ποὺ παριστάνουν κυνήγι λεονταριῶν στὴν Ἀφρική, λιτανία, θερισμό, τρύγο, ἱπποδρόμιο, θηριοτροφεῖο.

Μπορεῖ κανεὶς ἐπίσης νὰ βρῇ καὶ μεγάλες σειρὲς ποὺ παριστάνουν σπουδαῖα ἱστορικὰ γεγονότα ὅπως, π. χ. τὴν ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος, τὴν μάχη τῆς Σεβαστουπόλεως, τὴν κατάληψη τῆς Κερχηδόνος, τὴν ἱστορία τῆς Ἰωάννας Δ' Ἄρκ κ.τ.λ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ καλλιτεχνικὰ αὐτὰ παιχνίδια πολλὲς φορὲς δὲν ἐνδιαφέρουν μόνον τὰ παιδιά. Ἀρέσουν καὶ στοὺς μεγάλους. Ὑπάρχουν πολλοὶ σοβαρώτατοι ἄνθρωποι, ποὺ ὅπως ἄλλοι ἔχουν τὴν μανία νὰ κάνουν συλλογὲς γραμματοσήμων, ἔτσι κι' αὐτοὶ ἔχουν τὴν μανία νὰ κάνουν συλλογὲς ἀπὸ μολυβένιες φιγουρίτσες. Πολλὲς ἀπὸ τὶς συλλογὲς αὐτὲς ἔχουν μεγάλη ἱστορικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἀξία καὶ εἶναι μοναδικὲς στὸν κόσμο.

Ἀκόμη καὶ τοὺς ποιητὲς ἔχουν ἐμπνεύσει οἱ μολυβένιοι στρατιωτάκοι. Ποιὸ παιδὶ δὲν ἔχει διαβάσει τὴν τραγικὴ ἱστορία τοῦ μολυβένιου στρατιώτη τοῦ Ἀνδερσεν;

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ BUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

—Σὲ περιμάζεψα ἀπὸ τὸ ἄσυλο,— ἐξακολούθησε—σ'ἔχω στὸ σπίτι μου, σὲ τρέφω καὶ σὲ ντύνω τώρα καὶ τρία χρόνια. Ἀκοῦς ἐκεῖ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα! Γιὰ νὰ σοῦ δείξω ὅτι ἔχω δικαίωμα καὶ γιὰ τιμωρία σου, θὰ μείνῃς ἐδῶ κλεισμένη ὅλο τὸ πρωῒ καὶ θὰ σκίζῃς ξύλα.

— Μὰ εἶμαι νηστικὴ ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ! ψιθύρισε τὸ παιδί.

— Καὶ μ' αὐτὸ τί ; Δὲν θὰ πάθῃς τίποτε ἂν μείνῃς νηστικὴ ἕνα πρωινό. Ὡστόσο δὲν θέλω νὰ σοῦ ἐπιβάλλω κι' αὐτὴ τὴν τιμωρία. Στὴν κουζίνα ὑπάρχει λίγο κρύο τσαΐ κι' ἕνα κομμάτι ψωμί. Πήγαινε νὰ τὰ πάρῃς. Μονάχα μὴ χαζέψῃς τώρα ποὺ θὰ πᾶς ἐπάνω, γιατ' ὅλα αὐτὰ ἐδῶ τὰ ξύλα πρέπει νὰ εἶναι σχισμένα καὶ χωρισμένα σὲ δεμάτια, ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ σὲ φωνάξῃ ἡ Βιργινία νὰ καθαρίσῃς τὰ χόρτα

Κι' ἡ κυρία Τοῦκερ ἔφυγε μὲ τὴ σκέψη πὼς δὲν τιμώρησε ἀρκετὰ τὸ μικρὸ Σατανᾶ καὶ μὲ τὴν ἀπόφαση σὲ πρώτη εὐκαιρία νὰ τὴν κάνῃ νὰ πληρώσῃ βαρειὰ τὴν ἀνταρσία της.

Ἡ Μπέττυ ἄρχισε πάλι νὰ σχίζῃ τὰ ξύλα μὲ ζαρωμένα τὰ φρύδια κι' ὁ Τζὰκ βγῆκε ἀπ' τὴν κρυψώνα του γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

— Εἶναι μιὰ κακὴ κι' ἄπονη γριά, δήλωσε. Μὰ γιατὶ δὲν ἀνεβαίνῃς ἐπάνω νὰ πάρῃς ἐκεῖνο ποὺ σοῦ εἶπες;

—Ὄχι! ἔκανε ἀπότομα ἡ Μπέττυ. Δὲν θέλω οὔτε τὸ τσαΐ της, οὔτε τὸ ψωμί της. Τὴ συχαίνομαι!

—Ἄκουσε, Μπέττυ, εἶπε ὁ Τζάκ. Ἔχω ἐπάνω μου δέκα σέντς. Ἂν θέλῃς πετάγομαι μιὰ στιγμὴ ὡς τὴν κυρὰ Γκροῦμπερ καὶ σοῦ ἀγοράζω ἕνα ψωμάκι ζεστὸ καὶ δυὸ λουκάνικα.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐξαιτίας μου ἔγινε ὅτι ἔγινε κι' ἐγὼ φταίω ποὺ σ' ἔκλεισαν ἐδῶ μέσα τιμωρία. Λοιπὸν δὲν θὰ πῆς ὄχι, ἂν πάω τώρα νὰ σοῦ φέρω τὰ λουκάνικα καὶ τὸ ψωμί.

— Σ' εὐχαριστῶ πολύ, Τζάκ, εἶπε ἡ Μπέττυ. Εἶσαι πολὺ καλὸς στ' ἀλήθεια.

Ὁ μικρὸς σακάτης τρύπωσε πάλι ἀπ' τὸ φεγγίτη καὶ βγῆκε στὸ δρόμο, ἐνῶ ἡ Μπέττυ ἐξακολουθοῦσε νὰ σχίζῃ τὰ ξύλα περιμένοντάς τον.

Μόλις ὅμως γύρισε ὁ Τζάκ, ἡ Μπέττυ πέταξε τὸ τσεκούρι της σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ κάθησε σ' ἕνα χοντρὸ τετράγωνο δοκάρι ποὺ τῆς χρησίμευε γιὰ πάγκος, γιὰ νὰ φάῃ μὲ τὴν ἡσυχία της.

—Ἔξοχο εἶναι! ἔκανε ἀφοῦ κατάπιε τὴν πρώτη μπουκιά. Τί ὡραῖο ποὺ εἶναι! Ἐσὺ ὅμως δὲν πεινᾶς;

—Ὀοχι. Δὲν μπορῶ δηλαδὴ νὰ πῶ ὅτι πεινῶ ὑπερβολικά, ἔκανε ὁ Τζὰκ κομπιάζοντας. Κάτι ἔφαγα τὸ πρωῒ. Εἶναι ὅμως νόστιμο, δὲν εἶναι, ἔ ; . .

— Ναί, ναί, πολύ. Μονάχα δὲν θὰ βάλω πιὰ ἄλλη μπουκιὰ στὸ στόμα μου ἂν δὲν τὸ μοιρασθῇς μαζί μου. Νά, πάρε.

Κι' ἡ Μπέττυ ἔκοψε στὴ μέση τὸ φραντζολάκι της καὶ τὄδωσε στὸν Τζὰκ μαζὶ μὲ τὸ ἕνα λουκάνικο.

Τὰ δυὸ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ τρῶνε μὲ ὄρεξη.

— Θὰ παίξουμε τοὺς πλούσιους, εἶπε ἡ Μπέττυ. Ἔτσι θὰ κάνουμε περισσότερη ὥρα ὡς ποὺ νὰ τελειώσουμε τὸ φαΐ μας καὶ θὰ διασκεδάσουμε κιόλας. Ἂς ποῦμε λοιπὸν πὼς ἐσὺ εἶσαι ἕνας κύριος, ἕνας ὡραῖος κύριος μὲ βαρὺ μαῦρο παλτό, κι' ἐγὼ μιὰ ὡραία κυρία ποὺ κάθεται σ' ἕνα θαυμάσιο σπίτι, Σ' ἔχω καλέσει νὰ φᾶμε μαζί, καὶ φόρεσα τὸ πιὸ καλό μου φόρεμα, τὸ κόκκινο μεταξωτὸ φόρεμά μου ποὺ εἶναι κεντημένο μὲ γαλάζιες χάντρες. Ἐσὺ εἶσαι ἕνας στρατηγός, ἕνας ἥρωας, ὅπως λένε, κι' ἔχεις πληγωθεῖ στὸ πόδι, στὸν πόλεμο τῆς Ἀνεξαρτησίας.

— Αὐτὸ δὲν γίνεται, Μπέττυ. Ὁ πόλεμος τῆς Ἀνεξαρτησίας . . . ἔχουν περάσει τριακόσια χρόνια ἀπὸ τότε!

—Ἄ, ἀλήθεια; Ἄ, δὲν πειράζει. Ἂς ποῦμε πὼς κάπου ἀλλοῦ πληγώθηκες. Λοιπὸν ἐγὼ εἶμαι μιὰ μεγάλη κυρία καὶ κάθουμαι σ' ἕνα ὡραῖο σπίτι, γεμάτο βιβλία καὶ ζωγραφιές. Καὶ τώρα ἂς παίξουμε:

— Καλημέρα σας, κύριε Ρίλεϋ! — ἔτσι σὲ λένε, Ρίλεϋ — Χαίρομαι πολὺ ποὺ σᾶς βλέπω. Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι.

— Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι; ἔκανε ὁ Τζάκ. Τί εἶναι τοῦτα πάλι.

— Σοῦ τὸ εἶπα: Εἶναι γραμματική. Οἱ πλούσιοι μαθαίνουν γραμματικὴ κι' αὐτὴ εἶναι ὅλη ἡ γραμματικὴ ποὺ ξέρω: Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι. Λοιπόν, μιὰ καὶ εἶμαι μεγάλη κυρία, πρέπει νὰ δείξω ὅ,τι ξέρω. Ἡμὶς Ἔθελ τὰ μάθαινε αὐτὰ ἀπὸ ἕνα μεγάλο βιβλίο, τὰ διάβαζε δυνατὰ τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ ξεσκόνιζα τὴν κάμαρά της κι' ἔτσι ἔμαθα . . .

— Τί ἔμαθες;

— Οὔ, ἕνα σωρὸ πράγματα. Ἀλλ' ἂς ἐξακολουθήσουμε τὸ παιχνίδι μας καὶ θὰ ἰδῆς.

—Καλημέρα σας, μὶς Μάκα Γκουίρ, εἶπε κι' ὁ Τζάκ, μπαίνοντας στὸν ρόλο του, Τί γίνεσθε; Τί νέα;

—Ἄ, ἔχω πολλὰ νέα νὰ σᾶς πῶ. Τὰ δυὸ μικρὰ παιδά, τὸν Ρωμύλο καὶ τὸν Ρῶμο, τὰ πέταξαν στὸ δάσος καὶ μιὰ λύκαινα τὰ βρῆκε καὶ τὰ ἔθρεψε.

— Μιὰ λύκαινα; Ἕνας θηλυκὸς λύκος;

— Μάλιστα, κύριε Ρίλεϋ, μιὰ λύκαινα, καὶ τὰ παιδιὰ μεγάλωσαν κι' ἔγιναν δυὸ ὡραῖοι νέοι, ψηλοὶ καὶ δυνατοί, καὶ μάλιστα ὁ ἕνας σκότωσε τὸν ἄλλον.

—Ὦ, αὐτὸ εἶναι πολὺ ἄσχημο! ἔφριξε ὁ Τζάκ. Καὶ σᾶς παρακαλῶ, μὶς Μὰκ Γκουίρ, ποιὸς σκοτώθηκε;

— Αὐτὸ δὲν τὸ θυμᾶμαι δυστυχῶς, κύριε Ρίλεϋ. Τὸ μόνο ποὺ ξέρω εἶναι ὅτι ἐκεῖνος ποὺ δὲν σκοτώθηκε, ἔχτισε μιὰ πολὺ ὡραία πόλη ποὺ τὴν ὀνόμασαν Ρώμη—ἡ μὶς Κρίστομπελ ἔχει πάει σ' αὐτὴ τὴν πόλη — κι' ἔγινε ὁ γενάρχης ἑνὸς μεγάλου ἔθνους, τῶν Ρωμαίων.

— Τί σοφὴ ποὺ εἶσθε, μὶς Μὰκ-Γκουίρ! ἔκανε ὁ Τζὰκ μὲ θαυμασμό.

— Εἶσθε πολὺ εὐγενικός, κύριε Ρίλεϋ, εἶπε ἡ Μπέττυ μὲ νάζι.

— Καὶ τί ὡραῖα ποὺ εἶσθε ντυμένη σήμερα, ἐξακολούθηκε ὁ Τζὰκ ποὺ ἄρχισε νὰ βρίσκη γοῦστο στὸ παιχνίδι.

— Ἀλήθεια; Πραγματικὰ τὸ φόρεμά μου ἔχει πολὺ ὡραῖο χρῶμα καὶ τὸ σχέδιό του εἶναι πολὺ νόστιμο. Μπορῶ νὰ σᾶς προσφέρω λίγο ἀπ' αὐτὸ τὸ παγωτὸ φράουλα, κύριε Ρίλεϋ; Εἶναι τὸ καλύτερο ποὺ ἔχει γίνει στὸν κόσμο ἀπὸ τότε ποὺ ἡ ἡμισέληνος ἀντικατέστησε τὸ σταυρὸ στὸν τροῦλλο τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ σ' ὁλόκληρη τὴ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία.

—Ἀπὸ πότε; ἔκανε ὁ Τζὰκ γουρλώνοντας τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν ἔκπληξη.

— Αὐτὴ εἶναι μιὰ φράση ποὺ ἄκουσα μιὰ μέρα τὴ μὶς Ἔθελ νὰ διαβάζη ἀπ' τὸ βιβλίο της, ἀπάντησε ἡ Μπέττυ μὲ καμάρι.

— Δὲν πολυκαταλαβαίνω καὶ τόσο αὐτὴ τὴν ἱστορία, εἶπε ὁ Τζάκ. Μάρεσει καλύτερα ἐκείνη ἡ ἄλλη . . .

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ

ΜΙΑ ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ . . . ΛΙΓΑΚΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ

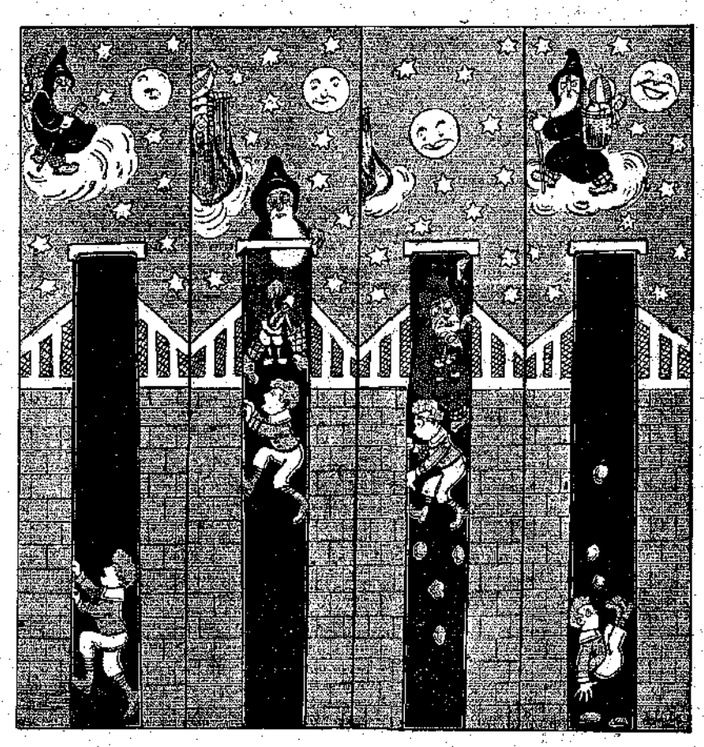

1.—Ὁ μικρὸς Τοτὸς σκαρφαλώνει στὴν καμινάδα γιὰ νὰ παρευρεθῆ στὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἅη-Βασίλη. Εἶναι πολὺ ἀνυπόμονος νὰ πάρη τὸ δῶρο ποὺ θὰ τοῦ φέρη, ἴσως μάλιστα θὰ μπορέση νὰ διαλέξη τὸ καλύτερο . . .

2.— Κοντεύει νὰ φτάση στὴν κορυφή, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ Ἅη-Βασίλης, μὲ τὸ δῶρο του, ἀρχίζει νὰ κατεβαίνη. Φυσικά, σκοντάφτουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον καὶ κανένας ἀπὸ τοὺς δυὸ δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήση.

3.—Ἀπὸ τὸ φόβο του, ὁ Τοτὸς δὲν βγάζει ἄχνα. Ὁ Ἅη-Βασίλης, νομίζοντας πὼς ἡ κρύπα εἶναι βουλωμένη, καὶ καθὼς βιάζεται κιόλα νὰ πάη σ' ἄλλα παιδιά, βγαίνει ἀπὸ τὴν καμινάδα . . .

4.— Κι' ἐξακολουθεῖ τὸ ταξίδι του χωρὶς νὰ φήση δῶρο γιὰ τὸν Τοτό! Ἔτσι ὁ μικρὸς ἀνυπόμονος τιμωρήθηκε, καὶ τώρα ὁρκίζεται, ἂν καὶ ἀργά, πὼς δὲν θὰ τὸ ξανακάνη.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΠΟΣΥΝΟΣ

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ LEON LAMBRY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ξαφνικὰ ἐκεῖνος τὸ ἄρπαξε ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ μὲ τὸ δάχτυλο τοῦ χάιδεψε τὴν κορυφὴ τοῦ κρανίου. Τὸ φίδι ἔμεινε ἀκούνητο σὰν ψόφιο. Ἦταν ὁλότελα ναρκωμένο.

— Μαίρη! ἔκανε ξέψυχα ἡ κυρία Οὐΐλσων κι' ἔπεσε λιπόθυμη.

Ὁ μάγος τῶν φιδιῶν εἶχε βάλει τὸ ἀκίνδυνο πιὰ φίδι μέσα στὸ καλάθι του κι' ἔκλεινε μὲ ἀπάθεια τὸ σκέπασμα, ὅταν μπῆκε μέσα ὁ κ. Οὐΐλσων. Μὲ μιὰ ματιὰ ποὺ ἔρριξε κατάλαβε εὐθὺς τί εἶχε συμβεῖ.

— Τὴν δάγκωσε; ρώτησε μ' ἀγωνία δείχνοντας τὴ γυναίκα του.

— Ὄχι, ἀπάντησε λακωνικὰ ὁ Ἰνδός.

—Δοξασμένο νἆναι τ' ὄνομα τοῦ Ὑψίστου! ψιθύρισε ὁ κ. Οὐΐλσων καὶ βγάζοντας τρεῖς λίρες ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του τὶς ἔβαλε στὸ χέρι του μάγου.

Ὁ φτωχὸς Ἰνδὸς δὲν εἶχε ποτὲ ξαναδεῖ τόσα χρήματα στὰ χέρια του καὶ τὰ κοίταζε μὲ θαυμασμὸ καὶ ἔκπληξη.

—Ὁ Σαχίμπ κάνει λάθος, ἐτραύλισε. Ἡ ἀμοιβὴ δὲν εἶναι τόσο μεγάλη.

— Πῶς σὲ λένε; ρώτησε ὁ κύριος Οὐΐλσων, παραξενεμένος ἀπ' τὴν τιμιότητά του.

— Κεσάμπ! ἀπάντησε ὁ Ἰνδός.

— Πάρε ἄλλη μιὰ λίρα, Κεσάμπ! εἶπε ὁ πατέρας τῆς Μαίρης.

Κι' ἀφίνοντας τὸν Ἰνδὸ κατάπληκτο, ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὴ γυναίκα του, τὴν ξάπλωσε στὸ καναπεδάκι κι' ἄρχισε νὰ τῆς βρέχη τὸ μέτωπο μὲ κολώνια ἐνῶ ἡ Μαίρη τῆς ἔτριβε τὰ χέρια.

Ἡ ἄρρωστη δὲν ἄργησε ν' ἀνοίξη τὰ μάτια. Σὲ λίγο τὸ χρῶμα γύρισε στὰ μάγουλά της καὶ μπόρεσε ν' ἀναναθήση καὶ νὰ χαμογελάση στοὺς δικούς της.

Ὁ Κεσάμπ εἶχε κρύψει τὶς τέσσερις λίρες του μέσα σὲ μικρὴ πέτσινη τσάντα ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὴ ζώνη του, καὶ ὑψώνοντας τὸ δεξί του χέρι εἶπε μ' ἐπίσημη φωνή.

— Μὰ τὸν Σίβα, τὸν θεὸ τῶν φτωχῶν, μὰ τὸν Βράχμα μὲ τὰ πολλὰ κεφάλια, μὰ τὸν Κρίσνα τὸν προστάτη τῶν μικρῶν παιδιῶν, ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θὰ ξεχάσω αὐτὴ τὴ γενναιοδωρία σας.

Κι' ἀφοῦ εἶπε τὰ παράξενα αὐτὰ λόγια, ἀπομακρύνθηκε ἀθόρυβα, ὅπως εἶχε ἔρθει.

«Ἕνας ψηλόσωμος Ἰνδὸς μὲ μιὰ φλογέρα.»
(Σελ. 43, στ. α'.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ θαλασσοσαρίκι.

Θυμόσαστε τὸν Ἰνδὸ μὲ τὸ θαλασσοσαρίκι, ποὺ εἶχε περάσει δίπλα στὴ Μαίρη στὸν σταθμὸ τοῦ Πούμα; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ ἔμοιαζε ἐξαιρετικὰ μὲ τὸν μυστηριώδη ταξιδιώτη ποὺ εἶχε κάνει τὴν κυρία Οὐΐλσωτ νὰ τρομάξη τόσο, κατέβηκε στὸ Χουμπλὶ καὶ μόλις βγῆκε ἀπὸ τὸ σταθμὸ ἔπιασε κουβέντα μὲ τὸν ὑπηρέτη τοῦ κ. Οὐΐλσων ποὺ φύλαγε τὶς βαλίτσες περιμένοντας τ' ἀφεντικά του. Τὸν γνώριζε τὸν μικρὸ ὑπηρέτη, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ θαλασσοσαρίκι; Ὁ κ. Οὐΐλσων δὲν θ' ἀμφέβαλλε οὔτε στιγμὴ ἂν μποροῦσε ν' ἀκούση τὴ συνομιλία τους.

— Σάμυ, ἔλεγε ὁ Ἰνδός, εἶμαι πάρα πολὺ εὐχαριστημένος μαζί σου.

—Ἔκανα ὅ,τι μποροῦσα, ἀφέντη, εἶπε τὸ παιδί.

— Ὅταν σὲ ἄφησα ἔτσι ξαφνικὰ στὸ Μπεναρὲς εἶχες τὴν ἐξυπνάδα νὰ μὴ φύγης ἀπ' τὸν ποταμό.

—Ἔτσι ἔπρεπε νὰ κάνω, ἀφεντικό.

— Ὁ ἔμπορος σοῦ ἔδωσε τὸ σημείωμα ποὺ εἶχα ἀφήσει γιὰ σένα. Τὸ διάβασες κι' ἦρθες καὶ μὲ βρῆκες στὴ Βομβάη καὶ κατέρθωσες νὰ μπῆς στὴν ὑπηρεσία τῆς οἰκογενείας Οὐΐλσων. Σ' αὐτὸ ἔδειξες στ' ἀλήθεια ὅτι εἶσαι πολὺ ἔξυπνος.

— Βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ θέλεις, ἀφεντικό.

— Μπράβο, Σάμυ, εἶσαι πιστὸς ὑπηρέτης καὶ θὰ πάρης τὴν ἀνταμοιβή σου. Ποῦ θὰ ὁδηγήσης τὰ καινούργια σου ἀφεντικά;

— Σ' ἐκεῖνο τὸ πανδοχεῖο ποὺ μοῦ εἴπατε.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν μ' ἔχουν γνωρίσει;

—Ποιὸς θὰ σὲ γνώριζε, ἀφέντη, μὲ τὰ κατάμαυρα γένια σου, μὲ τὸ γαλάζιο σου σαρίκι καὶ μὲ τὰ ροῦχα σου αὐτά, τὰ τόσο διαφορετικὰ ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ φορεῖς;

— Ἔχεις δίκιο, Σάμυ, μὰ ὡστόσο πρέπει νὰ εἶμαστε προσεκτικοί. Ὁ ξενοδόχος εἶναι φίλος μου. Πές του νὰ βάλη τὸ κοριτσάκι στὸ ἀνατολικὸ δωμάτιο, ποὺ τὸ παράθυρό του εἶναι χαμηλό. Τὰ μεσάνυχτα θὰ εἶμαι ἐκεῖ, μὲ τ' ἄλογα.

— Καλὰ ἀφεντικό.

— Θὰ εἶσαι ἕτοιμος;

— Θὰ εἶμαι ἕτοιμος.

—Ἄδειασε τὸ ὑγρὸ ποὺ ἔχει αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι μέσα στὸ νερὸ τοῦ παιδιοῦ.

— Πολὺ καλά.

— Εἶναι ἕνα ναρκωτικὸ ποὺ θὰ τὴν ἀποκοιμίση κι' ἔτσι δὲν θὰ ξυπνήση διόλου.

— Πρόσεξε, ἀφέντη, βλέπω τὸν κύριο Οὐΐλσων νὰ ἔρχεται.

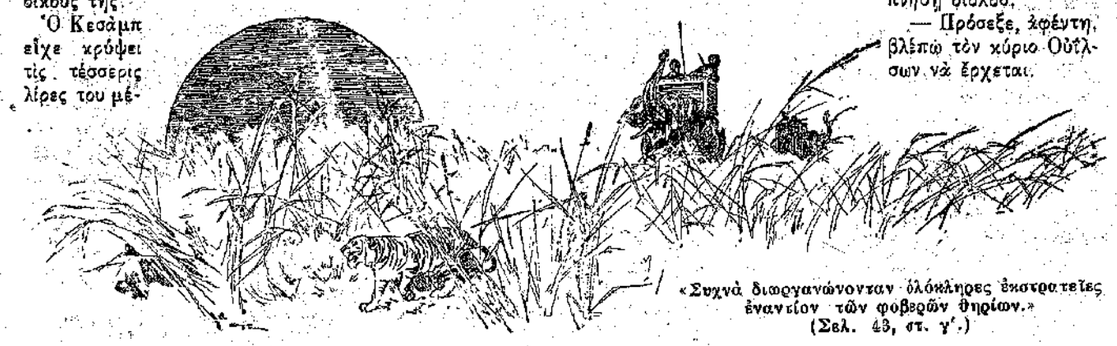

«Συχνὰ διωργανώνονταν ὁλόκληρες ἐκστρατεῖες ἐναντίον τῶν φοβερῶν θηρίων.»
(Σελ. 43, στ. γ'.)

— Αντίο, Σάμυ, πρόσεξε νάκολουθήσῃς πιστὰ τὶς ἐντολές μου.

— Στὸ καλό, ἀφέντη, μεῖνε ἥσυχος. Ἕνα λεπτὸ ἀργότερα ὁ κύριος Οὐίλσῶν πληρώνει τὸν ὑπηρέτη του.

— Μὲ ποιὸν μιλοῦσες, Σάμυ; τὸν ρώτησε.

— Μ' ἕνα χρυσοχόο ἀπὸ τὴ Βομβάη, ἀποκρίθηκε ὁ Σάμυ μὲ τὸ φυσικώτερο ὕφος.

— Καὶ τί ἔρχεται νὰ κάνῃ ἐδῶ;

— Θέλει νἀγοράσῃ μαργαριτάρια.

Ὁ κύριος Οὐίλσων, ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις τοῦ μικροῦ, δὲν ρώτησε περισσότερα καὶ ἀκολούθησε τὸν ὑπηρέτη του στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ τοὺς εἶχε συστήσει.

— Πολὺ φτωχικὰ εἶναι ἐδῶ μέσα εἶπε ἡ κυρία Οὐίλσων μόλις ἔφθασαν.

— Ξενοδοχεῖα εἶναι πολὺ λίγα στὸ Χουμπλί, τῆς ἐξήγησε ὁ ἄνδρας της, καὶ ὅπως μὲ βεβαίωσε ὁ Σάμυ, αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερα.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΚΙ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΙΠΑ

Ἀγαπητοί μου,

Μὲ μέρα, ἀπ' αὐτὲς τὶς πολυθόρυβες, τὶς πολυφροντίδες καὶ τὶς πολυέξοδες παραμονές, ἤρθε στὸ γραφεῖο μου — ἔρχεται δὰ συχνὰ — ἡ πολὺ γνωστή σας κι' ἀγαπητή σας συνεργάτρια τῆς «Διαπλάσεως» δ. Γεωργία Ταρσούλη. Βιαζόταν — γι' αὐτὸ δὲν θέλησε οὔτε νὰ καθήσῃ, παρὰ στὸ πόδι μοῦ εἶπε κάτι γιὰ τὴ συνεργασία της — κι' ἦταν φορτωμένη διάφορα πακέτα καὶ πακετάκια, βιβλία καὶ φυλλάδια περιοδικῶν, χωριστὰ τὰ γάντια της, τὸ τσαντάκι της καὶ δὲν ξέρω τί ἄλλο. Καὶ σ' αὐτὸν τὸν ὄγκο τοῦ φορτώματος, ποὺ μὲ μεθόδους ἀγνώστες σ' ἐμᾶς τοὺς ἄντρες, τὸ κρατοῦσε ἰσορροπημένο στὴν ἀγκαλιά της — ἐγὼ ἄξαφνα θὰ εἶχα σπείρει κιόλα τὰ μισά — ἐδέσποζε ἕνας πελώριος κλῶνος γεμάτος πράσινα φύλλα.

— Τ' εἶν' αὐτό; τὴ ρώτησα.

— Δὲν τὸ γνωρίζετε; μοῦ εἶπε μὲ τὸ χαρακτηριστικό της χαμόγελο. Γιὰ κοιτάξτε το...

Καὶ μοῦ πλησίασε τὸν κλῶνο, γέρνοντας λιγάκι τὸ φόρτωμα. Τότε εἶδα, ἀνάμεσα στὰ φύλλα, ἀπὸ δυό-δυό, ἢ ἀπὸ τρεῖς-τρεῖς, μισοκρυμμένες, κάτι ἄσπρες μπαλλίτσες σὰν ἀνθάκια. Ἔτσι γνώρισα τὸ φυτὸ ποὺ τόσες φορὲς τὸ εἶχα ἰδεῖ... ζωγραφισμένο. Καὶ εἶπα μὲ κάποια ἔκπληξη:

— Εἶναι *γκί;*

— Μάλιστα! ἔκαμε γελώντας τώρα ἡ Γεώργια. Εἶναι *γκί!*

— Καὶ ποῦ τὸ βρῆκες;

— Τὸ ἀγόρασα, ἁπλοῦστατα.

— Μὰ πουλοῦν *γκί* κι' ἐδῶ;

— Αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ναί. Οἱ Μενιδιάτες μυρίστηκαν πῶς οἱ *εὐρωπαΐζοντες* ἐδῶ πέρα δὲν κάνουν Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιὰ χωρὶς *γκί*, καὶ μαζεύουν φορτώματα ποὺ τὰ φέρνουν στὴν πόλη καὶ τὰ μοσχοπουλοῦν.

— Ὥραια! Εὐρωπαΐζεις τώρα καὶ σύ;

— Καθόλου, μὲ ξέρετε πολὺ καλά, εἶμαι... γνήσια Ἑλληνίς, καὶ δὲν μπρέσουν παρὰ μόνο τὰ ρωμέϊκα καὶ τὰ πατροπαράδοτα. Ἀλλ' αὐτὸ τὸ *γκί* θὰ τὸ χαρίσω σ' ἕνα φιλικό μου σπίτι ποὺ εὐρωπαΐζει.

— Γεωργία!

— Τί;

— Θέλω, σήμερα, νὰ... εὐρωπαΐσω, λιγάκι κι' ἐγώ. Ἔτσι, κατ' ἐξαίρεση. Αὐτὸ τὸ φυτὸ μὲ τὶς ἄσπρες μπαλλίτσες μπρέσει!.. Ἴδές τις, κάλε, σὰν κέρινες εἶναι. Ποτὲ δὲν τὶς φανταζόμουν ἔτσι, ὅταν τὶς ἔβλεπα ζωγραφισμένες στὰ Χριστουγεννιάτικα τεύχη τῶν εὐρωπαϊκῶν περιοδικῶν... Ἔχεις πολύ. Μοῦ κόβεις λίγο;

— Ἀκοῦτε κεί! Πολὺ εὐχαρίστως!

Κι' ἡ καλὴ Γεωργία, ἂν καὶ βιαστική, μοῦ ἔκαμε τὴ χάρη νὰ ξεφορτωθῇ τὰ πακέτα της, γιὰ νὰ μοῦ κόψῃ, ἀπὸ τὸ μεγάλο κλῶνο, ἕνα κλαδάκι. Ἀλλὰ τότε εἶδα κάτι παράξενο: Τὸ *γκί*, κάτω κάτω, τελείωνε σὲ πεῦκο: εἶχε φύλλα σὰ βελόνες!

— Μπά! ἔκαμα· ἔχει δυὸ εἰδῶν φύλλα;..

— Ἀ, δὲν τὸ ξέρετε; εἶπε γελώντας ἡ Γεώργια. Τὸ *γκί* εἶναι παράσιτο τοῦ πεύκου. Δὲν φυτρώνει στὴ γῆ, ἀλλὰ πάνω στὰ πευκόκλαδα. Ὁρίστε!

Καὶ λέγοντας ἔτσι, ξεφύτεψε, ἀπέσπασε ἀπὸ τὸν πεῦκο του — σὰ νὰ λέμε ἀπὸ τὴ γῆ του — τὸ κλαδάκι τοῦ *γκί* ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ χαρίσῃ.

— Τὶ περίεργο! ψιθύρισα. Γηράσκω ἀεὶ διδασκόμενος...

Στὸ τραπεζάκι μου τώρα, σ' ἕνα βαζάκι, φιγουράριζε τὸ πράσινο κλαδάκι μὲ τὶς ἄσπρες μπαλλίτσες, ποὺ τὸ ἔστησε μὲ τὸ χέρι της ἡ ὑποχρεωτικὴ Γεώργια. Κι' ἤμουν ὅλος χαρὰ σὰ νὰ μοῦ εἶχαν χαρίσει... τὸ φεγγάρι.

— Μ' αὐτό, εἶπα, θὰ κάμω φέτος Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιά... Δὲν μοῦ λὲς ὅμως, Γεώργια; Στὰ Χριστουγεννιάτικα τῶν ξένων περιοδικῶν, βλέπω πάντα κι' ἕν' ἄλλο φυτὸ μὲ κόκκινες μπαλλίτσες. Εἶναι *γκί* κι' αὐτό... ἄλλου εἴδους;

Μὲ κόπο ἡ Γεώργια κράτησε τὰ γέλια της γιὰ τὴν ἀμάθειά μου.

— Ὄχι, φώναξε. Ἐκεῖνο μὲ τὶς κόκκινες μπαλλίτσες εἶναι ὁλωσδιόλου ἄλλο φυτό. Νομίζω πῶς λέγεται *πόξος*. Κι' εἶναι ἀγκάθι...

— Ἀ, ναί, ἔκαμα. Τώρα θυμᾶμαι τὰ φύλλα του. Εἶναι ἀλλοιώτικα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἴσια τοῦ *γκί*. Ἔχουν μυτίσες. Μά... κι' ὁ πόξος εἶναι παράσιτο τοῦ πεύκου;

Τώρα ἡ Γεωργία ἔβαλε τὰ γέλια ἀκράτητά.

— Ὄχι δά! φώναξε. Ὁ πόξος δὲν εἶναι παράσιτο. Φυτρώνει στὴ γῆ. Ἀλλά... μὲ συγχωρεῖτε. Πρέπει νὰ πηγαίνω στὴ μάννα μου.

— Ναί, ναί. Πήγαινε τώρα στὴ μάννα σου. (Αὐτὴ εἶναι μιὰ φράση δική μας, ποὺ ἔχει μείνει... ἱστορική). Κι' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ *γκί* καὶ γιὰ ὅσα μ' ἔμαθες. Καὶ τοῦ χρόνου!

Ἡ Γεωργία, κρατώντας πάντα τὸν κλῶνο, ξαναφορτώθηκε τὰ πακέτα της, τοὺς ἐξασφάλισε τὴν ἰσορροπία κι' ἔφυγε πιὸ βιαστικὴ ἀπ' ὅ,τι ἦρθε. Κι' ἐγὼ ἔμεινα κοιτάζοντας τὸ κλαδάκι μου μὲ τὰ πράσινα φύλλα καὶ τὶς ἄσπρες σὰν κέρινες μπαλλίτσες. Μ' αὐτὸ θἄκανα φέτος Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιά. Καθόλου βέβαια «πατροπαράδοτο», ἀλλὰ τί τὰ θέλετε! ὡραῖο. Κι' ἄμα ἕνα πρᾶγμα εἶναι ὡραῖο, τί πειράζει κι' ἂν εἶναι ξενικό;

Νά, καὶ τὸ Χριστουγεννιάτικο Δέντρο ποὺ τόσο καλὰ μεταφυτεύθηκε κι' ἔπιασε στὴν Ἑλλάδα, ὥστε δὲν ὑπάρχει πιὰ φόβος νὰ... ξεραθῇ ποτέ. Γιατ' εἶναι ὡραῖο, ὡραῖο! Ἔτσι καὶ τὸ *γκί* τοῦ βουνοῦ μὲ τὰ παράξενα ἀνθάκια του. Γιατὶ νὰ μὴ φιγουράρῃ κι' αὐτὸ μεσ' στ' ἄλλα μας Χριστουγεννιάτικα καὶ Πρωτοχρονιάτικα; Σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη τὸ συνηθίζουν· Ἀλλὰ κι' ἡ Ἑλλάδα μήπως δὲν εἶν' Εὐρώπη, ἢ μήπως δὲν γίνεται σιγὰ-σιγά; Ἡ «εὐρωπαϊκὴ οἰκογένεια» λέγε. Σ' αὐτὴν θέλουμε ν' ἀνήκουμε καὶ μεῖς. Γιατὶ τὸ πνεῦμα τοῦ «διεθνισμοῦ» εἶναι πολὺ τῆς ἐποχῆς μας. Χωρὶς νἀφίνουμε λοιπὸν καὶ τὰ ντόπια, τὰ ρωμέϊκα, τὰ πατροπαράδοτα, ὅσα εἶναι ὡραῖα, πρέπει νὰ παραδεχόμαστε καὶ τὰ ἐπίτηδες ὡραῖα ἢ ὡραιότερα εὐρωπαϊκά. Νομίζω ὅμως πῶς ἡ Γεωργία Ταρσούλη αὐτὸ δὲν τὸ παραδέχεται. Κι' ἂς περπατῇ φορτωμένη *γκί*...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΓΙΑΓΙΑ

Γιαγιάκα, μοῦπες: «Αὔριο
Σοῦ λέω τὸ παραμύθι.»
Γιαγιάκα, κι' ὅμως ἔφυγες
Προτοῦ νὰ μοῦ τὸ πῇς.
Σὰν τὸ παιδὶ ποὺ στῆς γιαγιᾶς
Τὸ γόνα ἀπεκοιμήθη
κοιμήθηκες εἰρηνικὰ
Κι' ἔπαψες νὰ πονῇς.

Γιαγιάκα, γιατὶ ἔφυγες;
Γιατί: ποιὸς κάθε βράδυ
Θὰ μὲ φυλάει στὸ μέτωπο;
Ποιὸς θὰ μοῦ λέει τραγούδια
Μὲ τοὺς ὁλόγλυκους σκοπούς;
Κι' ὦ! τὸ γλυκό σου χάδι.
Χέρια, φτερὰ ἀγγελουδιῶν
Καὶ διάφανα λουλούδια.

Κι' ὅταν μιὰ θλίψη μυστικιὰ
Φώλιαζε στὴν καρδιά μου
Μονάχα σὺ ἐγνώριζες,
Γιαγιά, τὸ μυστικό
Νὰ παύῃς μὲ γλυκόλογα
Τὰ πικροδάκρυά μου
Καὶ στὴν ψυχή μου βάλσαμο
Νὰ χύνῃς μαγικό.

Μπροστὰ στὴν πολυθρόνα σου
Τὴν ἄδεια γονατίζω
Ποὺ μοιάζει μὲ παντέρημη
Χελιδονιοῦ φωλιά,
Κι' ἀδίκως τὸ βελοῦδο της
Μὲ δάκρυα ραντίζω·
Δὲν ξαναβρίσκω τὴ θερμὴ
Γλυκειά σου ἀγκαλιά.

Ὦ! νἄταν νἄρθῃ μιὰ βραδυά,
γαλήνια καὶ ἀσημένια,
ποὺ ἡ λευκή σου ἡ ψυχὴ
πιὸ ἀλαφρὴ ἀπ' τ' ἀγέρι,
Νὰ κατεβῇ σὰν ὄραμα
Σὲ κύματ' ἀκιδένια,
Νὰ νοιώσω πᾶ στὸ μέτωπο
Τὸ ἁπαλό σου χέρι.

Περάδα τοῦ Γιαλοῦ

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΤΟΤΟΥ

Παραμονὴ πρωτοχρονιᾶς. Τὸ χιόνι πέφτει ἀργὰ-ἀργὰ καὶ κυκνά. Φυσᾶ ἕνας παγερὸς βοριάς, ποὺ κάνει νὰ στριφογυρίζουν τρελλὰ οἱ ἄσπρες νιφάδες. Στὸ στρωμένο κατάλευκο δρόμο περπατᾶνε βιαστικὰ οἱ διαβάτες τυλιγμένοι στὰ χονδρά τους πανωφόρια, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες καὶ μὲ κοκκινισμένες ἀπὸ τὸ κρύο μύτες. Ὁλόφωτα, ἀνοιγμένα τὰ μαγαζιὰ ἔχουν βγάλει στὶς πρόθῃκες τὰ πιὸ ὡραῖα παιγνίδια, ἐκεῖνα ποὺ μποροῦν νὰ κάμουν νὰ σκιρτᾷ ἀπὸ χαρὰ ἡ καρδιὰ τοῦ κάθε παιδιοῦ. Μεγάλα φωτεινὰ τετράγωνα σχηματίζονται στὸν παγωμένο δρόμο καὶ τὰ ἠλεκτρικὰ μέσα στὴν ἀντανάκλαση τοῦ χιονιοῦ χύνουν μιὰ παρηξένη, ἐκτυφλωτικὴ λάμψη.

«Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία...»

Μιὰ παρέα ἀπὸ χαρούμενα παιδάκια περνᾶει τραγουδώντας ἀπ' τὸ δρόμο καὶ κτυπώντας τὰ τριγωνα.

Μὲ πολλημένη τὴ μύτη του στὸ τζάμι ὁ μικρὸς Τοτός, ἕνα παιδάκι πέντε χρόνων κοιτάζει ἀδιάκοπα τὸ δρόμο.

Τί νὰ σκεφτόταν μὲ τὸ μικρό του μυαλάκι;

— Καλὲ γιὰ κοίτα ἐκεῖνο τὸ νόστιμο καραγκιοζάκο, ἄχ, κοίτα πῶς κάνει τοῦμπες!

— Ἀμ' ἐκεῖνο τ' ὡραῖο πιστολάκι ἄκου πῶς τὸ βαράει αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺ περνᾶ! Μπάμ... μπούμ... μπάμ.»

Κι' ἔβλεπε, ἔβλεπε μὲ ἄπληστα μάτια ὁ Τοτός, ἐνῶ κάτι μουρμούριζε σχεδὸν ἀπὸ μέσα του, κολλητὰ στὸ τζάμι.

— Ἄχ, νὰ μοῦφερνε καὶ μένα κανένας ἕνας ταμπουρλάκι!

Ναί, ἕνα ταμπουρλο ἦταν ὁ πόθος του.

Ἔξαφνα ἔστριψε τὸ κεφαλάκι του πρὸς τὸ μέρος τοῦ τζαμιοῦ. Ἐκεῖ κοντὰ στὴ φωτιὰ ἐπάνω σ' ἕνα νιβάνι καθόταν μιὰ νέα γυναῖκα, ἡ μαμμά του.

— Μαμμά! Ἄκουσέ με, μαμμάκα!

— Τί εἶναι, Τοτό μου;

— Δὲ μοῦ λές, μαμμάκα, θὰ μοῦ φέρῃ κι' ἐμένα τίποτα ὁ Ἅγιος Βασίλης ἀπόψε; Κανένα ταμπουρλάκι ἢ καραγκιοζάκο; Ἔ, μαμμάκα;

— Ναί, χρυσό μου! Ναί! εἶπε ἡ μαμμὰ μὲ μιὰ συγκίνηση ποὺ ἄδικα προσπαθοῦσε νὰ κρατήσῃ.

Ἡ ὥρα εἶχε προχωρήσει. Ὁ Τοτὸς κοιμᾶται τώρα βαθειὰ στὸ μικρό του κρεβατάκι, ἐνῶ ὁ ἀέρας ἔξω κάνει νὰ τρίζουν τὰ παραθυρόφυλλα...

Μ' ἀκουμπισμένο τὸ κεφάλι στὰ δυό της χέρια, ξαπλωμένη στὸ νιβάνι ἡ μαμμὰ τοῦ Τοτοῦ σκέπτεται καὶ κλαίει.

— Αὔριο Πρωτοχρονιά... Μὲ τί καρδιὰ νὰ τὴ γιορτάσω;... Ποῦ εἶναι οἱ πρωτοχρονιὲς ποὺ περνούσαμε ὅλοι μαζὶ πρὶν φύγει ὁ Γιώργης μου;.. Θεέ μου! Γιατὶ νὰ μὴ μοῦ γράψῃ; Τί ἔπαθε; Γιατὶ νἄχω νὰ λάβω γράμμα του κοντὰ τρεῖς μῆνες;.. Ν' ἀρρώστησε;... Νὰ πέθανε... Θέ μου! Θὲ μου!

Δάκρυα πλημμύρισαν τὰ μάτια της κι' οἱ λυγμοὶ τὴ συνταράζαν κάθε τόσο.

Τὸ μεγάλο ρολοϊ τοῦ σπιτιοῦ χτυπώντας ἑντεκα ἔβρισκε τὴ μαμμὰ τοῦ Τοτοῦ ἀποκαμωμένη ἀπ' τὸ κλάμα νὰ κοιμᾶται. Τὰ τελευταῖα κούτσουρα τοῦ τζακιοῦ εἶχαν σβυστεῖ καὶ τώρα δὲν ἔμεναν παρὰ μερικὲς σπίθες ποὺ μοιάζαν σὰ ρουμπίνια μέσα στὴ στάχτη. Τίκ... τάκ... τίκ... τάκ... Ὁ χρόνος πεθαίνει, ὁ χρόνος ψυχορραγεῖ

Ἔξαφνα δυνατὰ χτυπήματα ἀκούστηκαν στὴ θύρα. Ἡ μαμμὰ τινάχτηκε, ἔτριψε τὰ μάτια μὲ τὰ δυό της χέρια καὶ πετάχτηκε στὴ θύρα...

— Τοτό, ξύπνα! Τοτό! Ξύπνα, Τοτό μου!

— Τί εἶναι, μαμμάκα. Ἔ! Μὴ ὁ Ἅγιος Βασίλης μοῦφερε τὸ δῶρο μου;

— Ναί, χρυσό μου! Ναί! εἶπε κλαίγοντας ἀπὸ χαρὰ ἡ μαμμά.

Ὁ Τοτὸς πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεβατάκι του ξυπόλυτος μ' ἕλο τὸ κρύο.

Τί νὰ τοῦχε φέρει ὁ Ἅγιος Βασίλης; Δὲν πρόφτασε νὰ σκεφτῇ. Ἕνας κύριος ψηλός, τὸν δέχτηκε φιλώντας τον στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν σήκωσε ψηλά!

— Νά, Τοτό μου! Νά! Βλέπεις ποὺ ὁ Ἅγιος Βασίλης δὲν σὲ ξέχασε; Σοῦφερε τὸ δῶρο σου, τὸ μπαμπάκα σου!

Ντάν!.. Ντάν!.. Ντάν!.. Δώδεκα.

— Χρόνια πολλά... μὲ γειὰ τὸν καινούργιο Χρόνο!

Τὸ χιόνι τώρα ἔπεφτε ἔξω πυκνότερο...

Λευκάτας

ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

Ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ πιὸ μικρὰ ξέρουν πῶς τὰ μεσάνυχτα τῆς Παραμονῆς κατεβαίνει ὁ Ἅγιο-Βασίλης γιὰ νὰ τὰ φιλήσῃ ἐλαφρὰ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται καὶ νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀπὸ κανένα παιγνιδάκι.

Τὰ μικρὰ δὲν ξέρουν ἂν θὰ μπῇ ἀπ' τὸ παράθυρο ἢ ἂν θὰ κατεβῇ ἀπ' τὴν καπνοδόχο. Μὰ ὡς καὶ τὰ πιὸ φτωχὰ ἔχουν ἐλπίδες, ὡς κι' ὁ φτωχοΰλης Νάννι.

Ὁ συμμαθητής του Ντάριος τοῦ εἶχε πεῖ πόσα ὡραῖα πράγματα θἄβρισκε στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ τοῦ τὸ πρωὶ τῆς Πρωτοχρονιᾶς.

Ὁ Νάννι τὸν κοίταζε μὲ σεβασμό. Σκεπτόταν τὸ μολυβένιο στρατιωτάκι ποὺ εἶχε βρεῖ τὸν περασμένο χρόνο κάτω ἀπ' τὸ μαξιλάρι του, ἕνα στρατιωτάκι ποὺ εἶχε χάσει, καθὼς φαίνεται, σὲ κάποια μάχη τὸ τουφεκάκι καὶ τὸ κεφάλι του μαζί. Ἐφέτος ποιὸς ξέρει τί θὰ λάβαινε; Ἂν ἔλεγε τοῦ Ἅγιο Βασίλη ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε θὰ τὸν θυμόταν ἄραγε;..

— Καλὲ Ἅγιο-Βασίλη, ἐγὼ ἐπιθυμῶ κάτι ποὺ νἄχῃ ρόδες. Κανένα αὐτοκίνητο, κανένα καροτσάκι κι' ἂς εἶναι καὶ μικρό! δὲν χειράζει... ἢ κανένα κουτὶ μὲ χρώματα.

Τὴν προπαρμονὴ γυρίζοντας ἀπ' τὸ σχολειὸ ὁ Νάννι, σταμάτησε μπρὸς σὲ μιὰ βιτρίνα, ποὺ ἦταν σταματημένος κι' ὁ Ντάριος μὲ τὴ μητέρα του.

Ὁ Ντάριος τἄθελε ὅλα. Ὁ Νάννι λέει:

— Ἐμένα μ' ἀρέσει πολὺ αὐτό τ' αὐτοκίνητο ἢ αὐτὸ τὸ κουτὶ μὲ τὰ χρώματα... μὰ ἡ μαμμά μου, λέει πῶς κατοικοῦμε πολὺ ψηλά, κι' ἔτσι ὅταν ὁ Ἅγιο-Βασίλης φτάνει στὰ ἐπάνω πατώματα δὲν ἔχει παρὰ τιποτένια πράγματα.

— Μπά, οὔτε γιὰ ἰδέα, Νάννι μου, λέει ὁ Ντάριο, μὴν πιστεύεις πῶς ὁ Ἅγιο-Βασίλης ἀνεβαίνει τὶς σκάλες! ἔρχεται σὲ μᾶς ἀπ' τὴν καπνοδόχο· δὲν εἶναι ἀλήθεια, μαμμά;

Ἡ κυρία κοιτάζοντας στοργικὰ τὸ Νάννι λέει:

— Ναί μικρέ μου! Ἀλλὰ ὁ Ἅγιο-Βασίλης ἀγαπᾶ πολὺ τὰ παιδιὰ ποὺ κάθονται στὸ τελευταῖο πάτωμα, κάτω ἀπ' τὰ κεραμίδια· ἴσως πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ μερικὰ ποὺ κάθονται στὸ πρῶτο καὶ κάνουν ὅλα τους τὰ καπρίτσια σὰν τὸ Ντάριο. Θὰ δῇς ὅτι αὐτὸ τὸ χρόνο θἀρχίσῃ ἀπὸ σένα· θὰ στὰ φέρῃ μικρέ μου, τὰ παιγνιδάκια σου.

Τὸ παιδάκι δὲν μιλοῦσε, ἀλλὰ κοίταζε μὲ λίγη ἀνησυχία τὴν κυρία καὶ μιὰ μικρὴ ἀμφιβολία ἄρχισε νὰ τὸν τυραννῇ! Πῶς ἡ κυρία ἤξερε τόσα πράγματα;.. Ὕστερα ἔφυγε χωρὶς νὰ πῇ λέξη καὶ λιγάκι ντροπιασμένος. Πέρασε γρήγορα τὴ μεγάλη πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, ἀνέβηκε δυὸ-δυὸ τὰ σκαλιὰ ἀπ' τὶς σκάλες κι' ἔφθασε στὴν ὑγρὴ σοφίτα ποὺ κατοικοῦσε. Ἔσπρωξε σιγὰ-σιγὰ τὴν πόρτα κι' εἶδε τὴ μητέρα του

με τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὸ τραπέζι. Κοιμόταν; Ἔκλαιγε;..

Ὁ Νάννι ἦταν μικρὸς ἀκόμη γιὰ νὰ καταλάβῃ... Ἔτρεξε καὶ τὴν ἀγκάλιασε. Ἐκείνη φίλησε τὸ ξανθό του κεφαλάκι, σφουγγίζοντάς κρυφὰ ἕνα δάκρυ, καὶ ρωτώντας τον ἂν ἦταν φρόνιμος στὸ σχολειό.

— Πολύ, μαμμά μου, πῆρα καὶ ἄριστα καὶ γι' αὐτὸ ἐλπίζω ὁ Ἅγιο-Βασίλης νὰ μοῦ φέρῃ καὶ παιχνίδια· ἔ, μαμμάκα;

— Ἐλπίζουμε, Νάννι μου· πήγαινε τώρα νὰ παίξῃς. Κι' ἡ μητέρα λυπημένη κοίταξε γύρω, ἀπὴ φτωχὴ σοφίτα ποὺ δὲν ἀπόμειναν παρὰ τὰ πιὸ ἀναγκαῖα ἔπιπλα. Τί νὰ πουλήσῃ γιὰ νὰ τοῦ ἀγοράσῃ κανένα παιχνιδάκι;..

Ἡ αὐγὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, χάιδεψε ἐλαφρὰ καὶ σιγανὰ τὴ σοφίτα τοῦ Νάννι. Ὁ Νάννι ξύπνησε πρῶτα ἀπ' τὴ μητέρα καὶ θυμήθηκε πὼς ἦταν Πρωτοχρονιά. Σηκώθηκε καὶ ψάχνοντας μὲ τὰ ἀνήσυχα ματάκια του στὸ μισοσκόταδο, ἀντίκρυσε ἐπάνω στὴν καρέκλα ἕνα χονδρὸ δέμα. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά. Πήδησε κάτω σιγὰ-σιγά, μὴν ξυπνήσῃ τὴ μητέρα, ἀψηφώντας τὸ κρύο καὶ πῆρε τὸ δέμα μὲ τὰ ἀνυπόμονα χεράκια του ἐπάνω στὸ κρεβάτι καὶ ξετυλίγει τὸ χαρτί. Καὶ τί βλέπει; Ἕνα κομψὸ κόκκινο αὐτοκίνητο μὲ τὸν ὁδηγὸ ἕτοιμο νὰ ξεκινήσῃ! Ποτὲ στὴ ζωή του ὁ Νάννι δὲν εἶχε πιάσει στὰ χέρια του ἕνα τόσο θαυμάσιο παιχνίδι· κι' ἦταν δικό του! καθαυτὸ δικό του! Μὰ ἦταν κι' ἕνα ἄλλο χαρτὶ μέσα στὸ δέμα· τὸ ξετυλίγει καὶ βρίσκει ἕνα ὡραῖο κουτὶ μὲ χρώματα!.. Κι' ἕνα ἄλλο γεμάτο μπονμπόνια σοκολατένια, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ γέμιζαν τὸ στοματάκι του.

Τί ὄμορφο ποὺ ἦταν αὐτὸ τὸ πρωὶ γιὰ τὸν Νάννι, πόση χαρὰ αἰσθανόταν τὸ φτωχὸ αὐτὸ παιδάκι καὶ μὲ πόση συγκίνηση ἔσφιγγε στὸ μικρό του στῆθος τὰ ὡραῖα πράγματα τὰ πεσμένα ἀπ' τὸν Παράδεισο! Δὲν κρατήθηκε πιὰ· ξυπνάει τὴ μαμμά του λέγοντας.

— Μαμμάκα μου, μαμμούλα μου! Ὁ Ἅγιο-Βασίλης αὐτὸ τὸ χρόνο ἄρχισε ἀπὸ τὰ κεραμίδια νἀφίνῃ τὰ δῶρα του...

Καθισμένη στὸ κρεβάτι ἡ μητέρα γελοῦσε σὰν μικρό της καὶ σκεπτόταν μὲ εὐγνωμοσύνη τὸν ἄγγελο τῆς ἐλεημοσύνης, ποὺ εἶχε ἁπλώσει τὶς φτερούγες του καὶ στὸ δικό της πλάσμα.

(Ἀπ' τὸ Ἰταλικό)

Κόκκινο Καναρίνι

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Ἔκλαψα πολὺ τὸ στερνὸ ἐκεῖνο βράδυ τοῦ χειμῶνα, ποὺ θὰ ἔμενα στ' ἀγαπημένο χωριό, ὅπου εἶχα περάσει ὅλα τὰ μικρά μου χρόνια κι' αὐτὸ τὸ εὐτυχισμένο καλοκαίρι. Ὅταν ἤρθα ἤταν ἀκόμη ἄνοιξη κι' οἱ ἀναμνήσεις τῶν παιδιάτικών μου χρόνων, σὰν μικρὲς παιδούλες μὲ ρόδινα μάγουλα καὶ φωτεινὰ μάτια τρέξανε νὰ μ' ἀπαντήσουνε χαμογελαστὲς κάτω ἀπὸ τὶς ἀνθισμένες πασχαλιές.

Τώρα ποὺ φεύγω εἶναι βράδυ καὶ χειμωνιά, μὲ βαρειὰ καρδιὰ διαβαίνω γιὰ στερνὴ φορὰ τὸν ἐρημωμένο δρόμο ποὺ κάθε του γύρισμα μοῦ φέρνει στὸ νοῦ κάποια περασμένη, χαρούμενη θύμηση.

Τὰ δάκρυα χοντρὰ καὶ πυκνὰ κυλᾶνε ἀπὸ τὰ μάτια μου, στὰ μάγουλά μου, στὴ σκέψη πὼς βλέπω αὐτὸ τὸ βράδυ γιὰ ὕστερη φορά, τὶς μικρὲς σιλουέττες τῶν λευκῶν σπιτιῶν ποὺ ἀπόψε μόλις ξεχωρίζουνε θαμπὲς μέσα στὴ πένθιμη παγωμένη βροχὴ καὶ τὴν ὁμίχλη. Οἱ ἀκάκιες πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου παραδέρνουνε σὰν καταραμένες, τὰ γυμνὰ τώρα πιὰ κλαδιά τους τὰ σκελετωμένα, χάνονται στὴ μαυρίλα τ' οὐρανοῦ, ὁ ξερὸς κρότος τους μοῦ μιλεῖ κι' αὐτὸς γιὰ τὸ θλιβερότατο Χωρισμό.

Ἀγριλιά

ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Πηγαίναμε περίπατο ἀπ' τὸν ὡροῖο ἀμαξωτὸ δρόμο ποὺ ἔγινε τώρα γιὰ νὰ συνδέῃ τὴν Πορταριὰ μὲ τὴ Μακρυνίτσα, δυὸ ἀπ' τὰ καλύτερα διαμάντια του Πηλίου.

Ἔγινε τώρα ὁ δρόμος μεγάλος, ἴσιος, ὡραῖος. Πηγαίνει ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸν παλιὸ τὸ δρόμο μὲ τὰ καλντερίμια μὲ τὰ στενά, ἀνάμεσα σὲ βότους ἀγκάθια, τὸν παλιὸ δρόμο ποὺ εἶχαν φτιάσει ἄτεχνα ἄλλοτε γιὰ νἄχουν κάποια συγκοινωνία τὰ χωριὰ ἀναμεταξύ τους.

Καὶ θυμήθηκα βλέποντάς, τὴν κάθε του καμπή, τὴν κάθε βρυσούλα ποὺ συναντούσαμε στὸν περίπατό μας ἄλλοτε. Γύριζε ἀνάμεσα στὴν πρασινάδα περνοῦσε ἀπὸ μέσα ἀπ' τ' ἀμπέλια ἀπὸ μέρη γεμάτα ἐλιές, ποὺ καὶ ποὺ ἴσιος, ἀλλοῦ γεμάτος πέτρες, πυὸ πέρα φοβερὰ κατηφορικός· κατέβαινε ἀπ' τὴ μιὰ πλαγιὰ ὡς κάτω στὸ ρέμα, τὸ Μέγα ρέμα τῆς Μακρυνίτσας, συνδεόταν μὲ τὸ ἄλλο στενὸ καλντερίμι στὴν ἀπέναντι πλαγιά, μὲ μιὰ παλιὰ σαπισμένη ξύλινη γεφυρούλα, κι' ἀνέβαινε πάντα ἀνηφορικὸς γεμάτος πέτρες καὶ σκόνη. Κι' ἦταν μακρὺς ἀπὸ στροφὲς κι' ἀνεβάσματα, κατηφορίες καὶ γυρίσματα, μὰ πάντα ὄμορφος, πάντα ρωμαντικός, ἀνάμεσα ἀπὸ πελώριες ἀγριοκαστανιές, ἀνάμεσα ἀπὸ καταπράσινους ὁλανθισμένους κάμπους, ἀπὸ ἐλιὲς ποὺ φαίνοντον ἀσημωμένες ὅταν ὁ ἥλιος ἔρριχνε πάνω τους τὶς γλυκειές του ματιές.

Καὶ βλέπαμε ἐκεῖ ποὺ περπατούσαμε νὰ ξεπετιέται κανένα κυκλάμινο, ἕνα γλυκό, ρὸζ μάβ λουλουδάκι, καὶ βλέπαμε σὰ σκύβαμε, μέσα στὸ βάτο, χιλιάδες ἀπ' αὐτὰ νὰ τὸν στολίζουν καὶ νὰ φανιτάζουν ἀνάμεσα στὸ πράσινο ποὺ τοὺς ἔδινε γιὰ πλαίσιο.

Ἦταν μικρός, στενὸς ὁ παλιὸς ὁ δρόμος, ἀνηφορικός, ἀκατάστατος, μακρύς, μὰ ρωμαντικός. Καὶ πάντα ἀπὸ κεῖ πηγαίναμε ἄλλοτε.

Παγασαία

ΑΥΚΟΣ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΣ

Ἕνας σκύλος,—δὲν ξέρω πῶς,—εἶχε γιὰ φίλο ἕνα λύκο. Μιὰ μέρα, περπατοῦσαν μαζί, καὶ μιλοῦσαν μὲ ἀρκετὴ εἰλικρίνεια, γιατὶ κι' αὐτοὶ οἱ λύκοι εἶναι μερικὲς στιγμὲς ἄκακοι. Μὰ κάθε στιγμή, ἡ συνομιλία σταματοῦσε. Γιατὶ καὶ στὸν παραμικρὸ θόρυβο, ὅταν ἔπεφτ' ἕνα φύλλο, ὅταν ἔβλεπε τὴ σκιὰ κάποιου πουλιοῦ ποὺ πετοῦσε ἀπὸ πάνω του, ὁ λύκος τέντωνε ταῦτί του, κατατρομαγμένος καὶ ἑτοιμαζόταν νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια. Στὸ τέλος ὁ σκύλος ἔχασε πιὰ τὴν ὑπομονή του, καὶ ρώτησε:

— Μὰ τί ἔχεις; δὲ σὲ βλέπω οὔτε μιὰ στιγμὴ ἥσυχο· ἂς περπατήσουμε ἡσυχοι χωρὶς σκοτούρες.

— Δὲ μπορῶ, ἀπάντησε τὸ ἄγριο θηρίο, φοβᾶμαι.

— Μὰ τί φοβᾶσαι;

— Τὰ φοβᾶμαι ὅλα, γιατὶ ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἐχθρός μου.

— Πῶς! ὅλος ὁ κόσμος ἐχθρός σου! Ἀ!.. καταλαβαίνω δὲν κάνεις τίποτ' ἄλλο παρὰ μονάχα τὸ κακό.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ) *Μαργαρίτα*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Στὸ σπίτι μας εἴμαστε δέκα ἀγόρια καὶ καθένας ἀπὸ μᾶς ἔχει καὶ μιὰ ἀδερφή.

— Εἴκοσι παιδιὰ εἴσαστε λοιπόν;

— Ὄχι δά! Ἕνδεκα μονάχα.

Δανάη

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η "ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ" ΤΟΥ 1932

Θαυμάσιος τόμος ἀπὸ 620 σελίδες.— 400 εἰκόνες. — «Βασιλόπουλο καὶ Ζητιανόπουλο». — «Ἐδιδ ντὲ Φερλάκ».— «Ἡ Γαλάζια Μαμμά».— «Νέες περιπέτειες τοῦ Κανελλῆ». — «Θησιοτροφεῖον Χάρου-Κόμπλεν». —Διηγήματα, Ποιήματα, Ἀθηναϊκαὶ Ἐπιστολαὶ κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ὁ τόμος ραμμένος, καὶ δρ. 110 ἄρραφος. Ταχυδρομικά: διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν ὁ ραμμένος δρ. 15, ὁ ἄρραφος δρ. 5. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 35, εἴτε ραμμένος, εἴτε ἄρραφος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1932

1933

Ἀγαπητά μου παιδιά, αὔριο ἀνατέλλει ὁ καινούριος χρόνος. Τὸ δῶρο μου εἶναι τὸ σημερινό μου φυλλάδιο μὲ τὰ ὡραῖα του πρωτοχρονιάτικα. Καὶ σᾶς τὸ στέλνω μὲ τὶς ἐγκάρδιες εὐχές μου γιὰ τὴν ὁλόχρονη χαρά σας, ὑγεία καὶ πρόοδο. Εὐτυχισμένο τὸ 1933 σᾶς εὔχονται καὶ ὁ κ Φαίδων, ὁ Ἀνανίας, οἱ δώδεκα ἀδελφές του, ἡ κυρὰ - Μάρθα κι' ὅλη μου οἱ συνεργάτες. Ἐπίσης κι' ἡ συνεργάτα μου, ἡ Πίσσα. Καὶ τοῦ χρόνου!

ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

Ἂς ἰδοῦμε τώρα καὶ τὸ Ξεσπάθωμα τοῦ 1933. Πῆγε πολὺ καλὰ κι' ἐλπίζω, τώρα μὲ τὴν Πρωτοχρονιά, νὰ πάῃ καλύτερα. Ἰδοὺ πόσοι καὶ ποιοὶ ξεσπάθωσαν ὡς σήμερα: ***Σύλλογος «Ἐλπίς»***, *Μαρ. Μαυρομμάτη, Ἰσλέ, Κόκκινο Καναρίνι, Διάνα, Ὀλιβιέρος Κρόμβελ, Ἄγγελος τῆς Λευτεριᾶς, Λουΐζος Δάνος, Συλ. Διαπλασιόκοσμος, Δελούδω, Βασ. Νικολάου, Θέρας Ἠλιράντας, Ὀρέστης Γιάκας, Σύλ. Ἄνεμοι, Μαρία Ν. Κανέλλια, Γοργόνα, Δ. Κολτσιδόπουλος, Ἐμ. Στεφανίδης, Ἔλντα, Ἄλκηστις, Γ. Ἀξιώτης, Σύλλογος «Βάτραχοι» Τζίνα, Σύλ. «Ἑσπεράντο», Μαγνήτης, Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς, Σπ. Παυδόπουλος, Ἰωάν. Α. Καραμήτσας, Φιφὴ Παπαζαφείρη, Μαρία Σπ. Τσαγκαράκη, Καίτη Γ. Κεφάλα, Ἀριελ, Γαλανὴ Πειραιωτοπούλα, Εὐγενία Ἐμ. Θραβάλου, Σύλλογος «Ἄστρα», Ἀλ. Η. Βελισσαράτος, Βιολέττα, Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα, Στέλλα Σταυρινοῦ, Ἰό, Ἐλπίς, Θέλμα, Ἑλένη Α. Φουράκη, Εἰρήνη Δαλιώτου, Ἀταλάντη, Ροξάνη Φωτιάδου, Κλαίλια. Ρούλα Κ. Θεολογοπούλου.*— Τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους μὲ τὴν καρδιά μου.

Καλυψὼ Α. Θυμανάκη, τὸ γράμμα σου μὲ συγκίνησε πολύ. Ναί, παιδί μου, σὲ μένα θὰ βρίσκῃς παρηγοριὰ στὰ δυστυχήματα ποὺ σὲ χτύπησαν. Θὰ εἶμαι γιὰ σένα δεύτερη μητέρα. Κι' ὁ Θεός, μαζὶ μὲ τὸν καλό σου θεῖο, θὰ σὲ προστατεύῃ.

Ἡ *Μεγάλη Ἑλλὰς* γράφει στὸν κ. Φαίδωνα ὅτι δὲν τῆς ἀρέσει ἡ σταφίδα, ἑπομένως δὲν τῆς ἀρεσε οὔτε ἡ Ἐπιστολή του γιὰ τὸ σταφιδόψωμο, ποὺ τὸ βρίσκει ἀνθυγιεινό. Ἀλλὰ ὁ κ. Φαίδων δὲν στηρίχθηκε μόνο στὸ γοῦστο του—γιατὶ ἡ σταφίδα τοῦ ἀρέσει πολύ—ἀλλὰ καὶ σ' ὅσα λένε οἱ γιατροὶ κι' οἱ ὑγιεινολόγοι γιὰ τὶς θρεπτικές της ἰδιότητες.—Ἡ «Ἀνιέζα», ποὺ ἡ *Μεγάλη Ἑλλὰς* δὲν κατόρθωσε νὰ τὴν ἰδῇ στὰς Πάτρας, γιατὶ τὰ εἰσιτήρια εἶχαν ἐξαντληθεῖ, ἀρχίζει στὴ «Νέα Ἑστία» ἀπὸ τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου.

Κι' ἐπειδὴ ἤλθε λόγος γιὰ τὴ «Νέα Ἑστία», θὰ σᾶς συστήσω τὸ μεγάλο, τὸ ἐκτακτο Χριστουγεννιάτικο Τεῦχος της. Εἶναι θαῦμα! Ἔχει 112 σελίδες σὲ λαμπρὸ χαρτί, πλῆθος ἄρθρα—ποιήματα, διηγήματα, ἱστορικὰ περίεργα κτλ—30 καλλιτεχνικὲς εἰκόνες, ἔργα τῶν κορυφαίων ἑλλήνων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν, 8 δλοσέλιδες, πολύχρωμες, ἐκτὸς κειμένου, καὶ ὡραιότατο ἐξώφυλλο τρίχρωμο μὲ μιὰ ὑπέροχη παλιὰ Γέννηση ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ μας Πινακοθήκη. Ποτὲ ἑλληνικὸ περιοδικὸ δὲν ἐξέδωσε ὡραιότερο, πολυτελέστερο, καλλιτεχνικώτερο πανηγυρικὸ Τεῦχος. Θὰ τὸ βρῆτε στὰ κεντρικὰ Βιβλιοπωλεῖα καὶ στὰ Πρακτορεῖα, δρ. 25.

Εὐχαριστῶ πολύ, *Ἔλντα*, καὶ χαιρετῶ τὴ νέα μας φίλη ποὺ θὰ μοῦ γράψῃ βέβαια κι' ἐδῶ. Ὁ κ. Παπαδόπουλος συγκινήθηκε πολὺ μ' αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὴ γιορτή του καὶ σ' εὐχαριστεῖ ἐγκαρδίως. Ἂν κρίνω ἀπὸ τὰ γράμματα σου, συμφωνῶ τελείως μὲ αὐτὰ ποὺ εἶπε γιὰ τὴν ἔκθεσή σου ὁ κ. καθηγητής.

Τὸ *Πειραιωτάκι* μοῦ γράφει: «Παρατηρῶ στὴ Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη ὅτι μαλώνουνε τὰ φτωχὰ παιδιὰ ποιὸ νὰ σὲ πρωτοπάρῃ. Ἔχω νὰ σοῦ γράψω ἕνα παιδὶ καὶ τώρα περιμένω νὰ μοῦ δώσῃ τὰ λεπτά. Τὰ φετεινὰ μυθιστορήματά σου εἶναι ὅπως πάντα ἐξαίρετα. Ἀ, τί ὡραῖες οἱ Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολὲς τοῦ κ. Φαίδωνα! μᾶρέσουν πάρα πολύ! Ἡ μαμμά μου ἔχει τρέλλα γιὰ σένα. Ἄσε δά τὸ μικρό μου ἀδελφό, ποὺ διαβάζει τώρα τὸ Λιχουδάκη...» Καὶ τὸ χαριτωμένο γραμματάκι ἐξακολουθεῖ...

Ναί, *Θέλμα*, τώρα εἶσαι τέλεια Διαπλασοπούλα, ἀφοῦ μάλιστα ἑτοιμάζεσαι καὶ γιὰ ξεσπάθωμα. Χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ κι' ἐλπίζω νὰ φαίνεσαι συχνότατα. Φίλησέ μου τὶς ἀδελφούλες σου, ποὺ τοὺς ἀρέσει τόσο ὁ «Λιχουδάκης». Γιὰ τὸ ἄλλο, ὑπομονή. Ἀλήθεια, ὁ καιρὸς περνᾷ γρήγορα...

Πολὺ ἐνδιαφέροντα μοῦ γράφει κι' ἡ *Ἀγριόπαπια*. Στὸ σχολεῖο της, ὅλοι οἱ καθηγηταὶ μὲ συσταίνουν στὰ κορίτσια καὶ τοὺς λένε: «Ἡ Διάπλασις εἶναι τὸ καλύτερο ἑλληνικὸ περιοδικό. Νὰ γραφθῆτε συνδρομήτριες!». Κι' ὅσες εἶναι γραμμένες, «καμαρώνουν σὰν κοκόρια». Ἐπίσης μοῦ παράγγειλε 40 τετράδια Μ. Μυστικῶν. Καὶ ξέρετε γιατί τόσο πολλά; Οἱ φίλες της στὸ σχολεῖο, ἅμα εἶδαν ἕνα τετράδιό της, ποὺ τοὺς ἄρεσε πολύ, τὴν ἐπιφόρτισαν νὰ τοὺς ἀγοράσῃ, πέντε ἡ μιά, πέντε ἡ ἄλλη, κι' ἔτσι μαζεύτηκαν τόσα. Τῆς τὰ ἐστειλα.

Λάμων καὶ *Φιντία*, ἔλαβα τὶς ἀνανεώσεις σας καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολύ. Χαίρω ποὺ σᾶς ἀρέσουν τόσο τὰ ἐφετεινά μου μυθιστορήματα καὶ μάλιστα τὸ δεύτερο ποὺ παρουσιάζει «τοὺς μυστηριώδεις τόπους τῶν Ἰνδιῶν». Ναί, ὁ κ. Π. θυμᾶται πολὺ καλὰ τὸ θεῖο σας καὶ κάθε φορὰ ἀρχάριο συγγραφέα.—«Νεκρικὸς χορός» τοῦ *Παρηγόρου Ἀγγέλου*. Ἀκανόνιστοι οἱ στίχοι, πτωχὲς οἱ ὁμοιοκαταλήξεις. Ἀρκετὰ πετυχημένο ὅμως στὴν ἔμπνευση.—«Γιατὶ ἀγάπησα πιὸ πολὺ τὴν Διάπλαση» τῆς *Χωρὶς Φτερά*. Ἔχει τρυφερότητα καὶ ἀφέλεια, ἀλλὰ εἶναι κάπως μπερδεμένο καὶ δυσνόητο, ἰδίως πρὸς τὸ τέλος.—«Τὸ ζωτικὸ» τοῦ *Θέμου Μιράντα*. Ἄτονα γραμμένο, χωρὶς ζωή.—«Ἔφυγες» τῆς *Κορφιατοπούλας*. Πολὺ πεζὰ γραμμένο. Μόνον ἡ πρώτη στροφὴ εἶχε καλή. Ἔπειτα, φαίνεται κάπως ἀπίθανο, μιὰ μητέρα, ποὺ πρόκειται νὰ φύγῃ γιὰ μακρινὸ ταξίδι, νἀφήνῃ τὸ παιδί της νὰ πάῃ σχολεῖο καὶ νὰ τὸ ἀποχαιρετᾷ ἀπὸ τὸ σπίτι μιὰ ὥρα πρίν.—«Ἀντιγόνη» τῆς *Α. Ω.* Ἐξαιρετικὰ βαρὺ θέμα γιὰ τοὺς ὤμους μιᾶς νεαρῆς ποιήτριας. Καὶ πάλι δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἡ *Α. Ω.* τὰ κατάφερε ἄσχημα. Τὸ ποίημά της εἶναι ἰσοκωφερμένο, ἄρτιο στὸ μέτρο· τοῦ λείπει ὅμως ἡ τέχνη κι' ἔχει ἀρκετὰ παραγεμίσματα ποὺ καταστρέφουν τὴν ἔννοια. Ὡστόσο δὲν μπορῶ παρὰ νὰ συγχαρῶ τὴν *Α. Ω.* ποὺ μὲ αὐτὸ τὸ ποίημα δείχνει ὅτι μπορεῖ νὰ ἐμπνευσθῇ καὶ ἀπὸ ἄλλα θέματα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοινά. — «Μιλοῦν τὰ λουλούδια» τῆς *Μπουμπουλίνας*. Παρ' ὅλη τὴν διόρθωσι τῶν ἀνθρώπους τὰ κακά, ὁ Θεὸς ὅμως ἔχει γιὰ τοὺς πονεμένους ἕνα σωρὸ παρηγοριές. Κι' αὐτός, χωρὶς ἄλλο, ἔκαμε νὰ μὲ γνωρίσῃς τότε, ποὺ τόση εἶχες ἀνάγκη...

Ἠραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Βρυσούλα, Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς, Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα, Μῦρον τῆς Ἄνδρου, Θλιμμένη Γοητεία, Ἐλπίζουσα Ἑλλάς, Ἐρείκη, Χλόη, Τζίνα, Ἰό.*—Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των, εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ. καὶ περμένω νὰ μοῦ ξαναγράφουν, γιατὶ σήμερα δὲν εἶχα οὔτε τόπο οὔτε καιρό...

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933. "Οσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ἄγγελος Αὐγερινός, ἀ. (ΑΠ). Πνεῦμα Ἀντιλογίας, ἀ. (ΚΚ). Κερκυραῖκό, Διαβολάκι, κ. (ΦΤ). Ταΰγετος, ἀ. (;;) Ἄγνωστο Ἀκρογιάλι, κ. (;;;). Βασίλισσα τοῦ Πόνου, κ. (ΑΚ) Ρεζεντά, κ. (ΜΚ). Ἀταλάντη, κ. (ΜΚ). Ἀκράτητο Γέλιο, κ. (ΕΑ). Ρουμελιώτης, ἀ. (ΙΣ). Κοσμοπολίτης, ἀ. (ΕΠ). Ζωζεφίνα Μπαΐκερ, κ. (ΑΜ). Κέρκης Λέκκας, ἀ. (ΔΚ). Κέρκης Καρλόβας, ἀ. (ΔΣ). Πασχαλιάτικο Λουλούδι, κ. (ΜΚ). Παραμυθένια Βασίλισσα, κ. Ἠκαδιρύπς, κ. Ἀγαμέμνων, κ. Μενέλαος, κ. Κροῖσσος, κ. Ὀδυσσεύς, κ. Θεοδώρα, κ. Μαρία Δεβόρα, κ. (ΜΠ). Πλατάνι, ἀ. (;;...).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀκτὶς Ἐλπίδος, κ. Μαντὼ Μαυρογένους, κ. Ἐλπίς, κ. Ἀνδαλουσία, κ. Λουλούδι τῆς Χαρᾶς, κ. Γαρδένια, κ. Βουνοκορφή, κ. Σαλωνίτισσα, κ. Ἀγραφιώτικη Φτέρη, κ. Λόρδος Βύρων, ἀ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἕνα βράδυ σὰν ὅλα» τῆς *Συλφίδος*. Ἑπιστραγικό. Στὴν ἀρχὴ ἀρκετὰ καλογραμμένο. Ὕστερα φαίνεται κάπως βεβιασμένο καὶ πολὺ στομφώδες. Μὴ γράφετε τέτοια κομμάτια. Οὔτε εἶναι κατάλληλα γιὰ παιδιά, οὔτε μποροῦν νὰ γραφοῦν καλὰ ἀπὸ ἀρχάριο συγγραφέα.—«Νεκρικὸς χορός» τοῦ *Παρηγόρου Ἀγγέλου*. Ἀκανόνιστοι οἱ στίχοι, πτωχὲς οἱ ὁμοιοκαταλήξεις. Ἀρκετὰ πετυχημένο ὅμως στὴν ἔμπνευση.—«Γιατὶ ἀγάπησα πιὸ πολὺ τὴν Διάπλαση» τῆς *Χωρὶς Φτερά*. Ἔχει τρυφερότητα καὶ ἀφέλεια, ἀλλὰ εἶναι κάπως μπερδεμένο καὶ δυσνόητο, ἰδίως πρὸς τὸ τέλος.—«Τὸ ζωτικὸ» τοῦ *Θέμου Μιράντα*. Ἄτονα γραμμένο, χωρὶς ζωή.—«Ἔφυγες» τῆς *Κορφιατοπούλας*. Πολὺ πεζὰ γραμμένο. Μόνον ἡ πρώτη στροφὴ εἶχε καλή. Ἔπειτα, φαίνεται κάπως ἀπίθανο, μιὰ μητέρα, ποὺ πρόκειται νὰ φύγῃ γιὰ μακρινὸ ταξίδι, νἀφήνῃ τὸ παιδί της νὰ πάῃ σχολεῖο καὶ νὰ τὸ ἀποχαιρετᾷ ἀπὸ τὸ σπίτι μιὰ ὥρα πρίν.—«Ἀντιγόνη» τῆς *Α. Ω.* Ἐξαιρετικὰ βαρὺ θέμα γιὰ τοὺς ὤμους μιᾶς νεαρῆς ποιήτριας. Καὶ πάλι δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἡ *Α. Ω.* τὰ κατάφερε ἄσχημα. Τὸ ποίημά της εἶναι ἰσοκωφερμένο, ἄρτιο στὸ μέτρο· τοῦ λείπει ὅμως ἡ τέχνη κι' ἔχει ἀρκετὰ παραγεμίσματα ποὺ καταστρέφουν τὴν ἔννοια. Ὡστόσο δὲν μπορῶ παρὰ νὰ συγχαρῶ τὴν *Α. Ω.* ποὺ μὲ αὐτὸ τὸ ποίημα δείχνει ὅτι μπορεῖ νὰ ἐμπνευσθῇ καὶ ἀπὸ ἄλλα θέματα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοινά. — «Μιλοῦν τὰ λουλούδια» τῆς *Μπουμπουλίνας*. Παρ' ὅλη τὴν διόρ-

θωση δὲν κέρδισε τίποτε κι' ἀναγκάζομαι νὰ τὸ ἀπορρίψω καὶ πάλι.— Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Ἀνθισμένην Λεμονιὰν*** (ὁ κ. Ξ. ἔλαβα καὶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἐδιάβασε τ' ὡραῖο σου γράμμα· σὲ συγχαίρει γιὰ τὶς ἰδέες σου καὶ σοῦ συσταίνει νὰ ἐμμένῃς, χωρὶς νὰ πογοητεύεσαι καὶ νὰ ποθαρρύνεσαι ἀπὸ τίποτε!) ***Ἀγγελούδι τῶν Ὀνείρων*** (εὔχομαι περαστικὰ· πὲς στὸ γιατρό σου, τὸν παλιό μου φίλο, ποὺ εἶχε τὸ ἀξάχαστο ψευδώνυμο ***Ἄσπρο Κάρβουνο***, πολλὰ χαιρετισμκτα·) ***Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ*** (ὅλα τὰ ἔλαβα· ἔστειλα καὶ τὶς δυὸ δεσμίδες λυσόχαρτα· ναί, ἄργησες νὰ μοῦ γράψῃς, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τώρα (τακτικὰ· καὶ μὲ πιὸ σκοῦρο μελάνι·) ***Ἀλέκον Βελισσάτον*** (εὐχαριστῶ πολύ· ἔστειλα·) ***Κρινάκι*** (τί ὡραῖο γραμματάκι! τί ὡραῖες εὐχές· εὐχαριστῶ πάρα πολύ! γιὰ ξεσπάθωμα πάντα ὑπάρχει καιρός· ὤ, θὰ τὸ κατορθώσῃς, ἀφοῦ τόσο μάγκαπᾶς·) ***Βιολέτταν*** (εὐχαριστῶ πολὺ· περιμένω καὶ τῆς ***Μαργαρίτας***·) ***Στέλλαν Σταυρινοῦ*** (σ' εὐχαριστῶ πολὺ πού, ἂν καὶ δὲν ἤσουν πιὰ συνδρομήτρια, πάντα φρόντιζες γιὰ μένα· ἡ τόση ἀγάπη σου μὲ συγκινεῖ βαθιά·) ***Μαργαρίταν*** (ἔστειλα· βέβαια, δυὸ τετράδια ἔπρεπε νὰ στείλῃ ἡ ***Μ. Μ.***, ἀπὸ ἕνα γιὰ τὴν καθεμιά σας· μὴν ἀνησυχῇς, καναῖς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ συναγωνισθῇ·) ***Διαβατάρην*** (ἔστειλα· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· γράφε μου·) ***Ναπολέοντα*** ("Οδηγόν, λυσόχαρτο καὶ 20 τετράδια ἔστειλα·) ***Βολιώτικο Ναυτάκι*** (βέβαια, κι' ἡ ἀδελφή σου ἔχει τὸ δικαίωμα, ὥστε τὴν περιμένω· τὸ γραμματάκι σου μ' εὐχαρίστησε πολύ·) ***Μυρτίλην*** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) ***Κεφαλλωνιτοπούλαν*** (ἡ μετάφρασή σου δὲν εἶναι σὲ ἁπλὴ γλῶσσα, ὅπως ἔπρεπε· ξανακάνε τη·) ***Νινέτταν Τσακασιάνου*** (ἔστειλα Ὀδηγὸν καὶ 1ο φυλλάδιο·) ***Δικέφαλον Ἀετὸν*** (τὶς ἔλαβα·) ***Ἄλκηστιν*** (δεκτές, ἔστειλα·) ***Ἀντιγόνεαν*** (ἔστειλα μόνο 7 τετράδια, γιατὶ ἡ Ἀγγελία ἔκανε 11 δρ.) ***Κρυσόπεπλον Αὐγήν*** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· εὐχαριστῶ πολύ·) ***Φαναριώτην*** (χαίρω πολύ· γράφε μου·) ***Μυρτούλαν, Δολίταν, Δανάην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***25 Δεκεμβρίου***, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 262ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Φεβρουαρίου.

---

56. *Λεξίγριφος*

Θεριὸ τὸ πρῶτο, τἄλλο μου
Μάντις γνωστὸς ἀρχαῖος·
Κι' ἥρως Σπαρτιάτης τ' ὅλο μου,
Μέσ' στοὺς γενναίους γενναῖος.

Πρίγκιψ Ἄρπαδ

57. *Στοιχειόγριφος*

Σοφία εἶχε μεγάλη,
Τοὔκοψα τὸ κεφάλι
Καὶ τύραννος, σὰ μῶρος,
Ξεπρόβαλε αἱμοβόρος.

Δοξασμένη Ἑλλὰς

58. *Μεταγραμματισμὸς*

Τὴ γυναίκα γενικῶς
Λέει ὁ Ἄμλετ πῶς ἐκφράζω,
Μὰ εἶμ' ἐλάττωμα κοινό.

Κι' ὄνομα μᾶς γυναικὸς
Ἐκουσμένης παρουσιάζω,
Ἂν μεταγραμματισθῶ.

Περιπλοκάς

59. *Ἀναγραμματισμὸς*

Ἂν καὶ τόσο μάγαποῦν
Νὰ μὲ παίζουν, μὲ κλωτσοῦν . . .
Κι' ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς,
Θὰ σοῦ φέξω νὰ μὲ λύσῃς.

Πειρματάρα

60. *Δικτυωτὸν*

* * * * * * *=Βυζαντινὴ Αὐτοκρά-
* * * * [τειρα.
* * * * * * *=Μέσον συναλλαγῆς.
* * * *
* * * * * * *—Ἐξ οὗ καὶ ὁ βαστάζος
* * * *
* * * * * * *=Ὄρος τ. Ἀριθμητικῆς

Νάρκισσος

61. *Κρυπτογραφικὸν*

1 2 3 4 5 6 7 8 =Ἀρχαῖος ζωγράφος
2 5 4 1 8 =Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν
3 4 5 8 =Ἀρχαῖος σοφὸς
4 6 7 =Ὄρος νήσου
5 6 7 8 =Τόπος ζοφερὸς
6 7 2 1 8 =Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
7 2 4 5 8 =Προφήτης Ἑβραῖος
8 5 5 6 7 8 =Πέρσης ποιητὴς

Ἀρτανιὰν

62. *Ἐπιγραφὴ*

Α Δ Ο Κ Α Θ Η
Κ Α Μ Μ Α Τ Σ
Σ Ρ Θ Η Σ Α Η
Α Γ Α Μ Α Θ Σ
Δ Α Ι Ο Τ Ε Τ
Ο Ι Ο Π Ο Ε Μ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Θέμις

63. *Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἀκροστιχίδος*

Ταρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου:

* - * - * * - * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Μυθικὴ βασίλισσα, μήτηρ δυστυχής· 2, Ἑλληνικὴ μεγαλόνησος· 3, Πέρσης σατράπης· 4, Κορίνθιος δημαγωγός· 5, Μέγας πολιτικὸς τῶν Ἀθηνῶν· 6, Ποταμὸς τῆς Γερμανίας· 7, Κερασφόρον καὶ ὄρος· 8, Βασιλόπαις τῆς Ἰθάκης.

Πολυβώτης

64. *Ἐλλιποσύμφωνον*

αη - ο - ηυ - ου - αο

Ἀνίκητος Πολεμιστὴς

65. *Γρῖφος*

κε
κε κε
θν
κε κε
κε
πα πα πα

Ἑρμῆς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 42

557. Παράδεισος (παρά, δίς, ὅς). — 558. Κόδρος-κόρος-Κύρος. — 559. Μέλας-Μελᾶς.—560. Βάγνερ.—561.

Α Ρ Γ Υ Ρ Ο Σ
Ρ Α Ε Ι
Γ Α Β Ρ Ϊ Η Λ
Υ Ρ Θ Η
Ρ Ε Ι Θ Ρ Ο Ν
Ο Η Ο Ο
Σ Ι Λ Η Ν Ο Σ

562. ΙΠΠΩΝΑΞ (πίνα, ὤν, ναί, ἄξ, παξ, ξαίνω).—563. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Δ: Δαναός, Κόδρος, Λάβδακος, Ἀρχίδαμος, Λαομέδων. — 564. Ἄλμα, ἄσμα, Κάλχας=ΑΛΑΣΚΑ.—565. Στερνή μου γνώση, νὰ σ' εἶχα πρῶτα. — 566. ***Οὐδὲν ἐν νῷ δ μὴ ἐν αἰσθήσει*** (ουδ εν εν, νοῶ, μὶ ἓν ε, σθ εἰς ι).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχὺ δὲ στοιχεῖο δρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΑΓ' — 53]

Δεσποινὶς (παλιὰ διαπλασοπούλα) διπλωματοῦχος τῆς γαλλικῆς (Brevet élémentaire et littéraire) παραδίδει μαθήματα γαλλικῆς σὲ δεσποινίδας καὶ παιδιά. Διαμένουσα εἰς τὴν ἐξοχὴν θὰ ἐδέχετο δωμάτιον ἀντὶ μαθημάτων παρὰ καλῇ οἰκογενείᾳ ἐν Ἀθήναις. Γράφατε: Δδα Ἑλ. Κωτσῆ, ὁδὸς Φειδίου 3, Ἀθήνας.

[ΑΓ' — 54]

Εὔχομαι σ' ὅλα τ' ἀγαπητά μου ἀδελφάκια τὸ **1933** μᾶς νὰ τοὺς εἶναι ***εὐτυχισμένο***. Ἰδιαιτέρως στὸ ***Πονεμένο Χαμόγελο, Μασκώτ, Γουλλιέλμο Τέλλο, Λυκόφως τῆς Δόξης, Μελαχροινούλα*** καὶ ***Ἀριολούλουδο***.

Ὀλιβιέρος Κρόμβελ

[ΑΓ' — 55]

Διαπλασόπουλα, μιὰ καινούργια φίλη σας, ἡ ***Μασκώτ***, σᾶς εὔχεται ***τρισευτυχισμένο*** τὸ ***1933***. ***Ὀλιβιέρε Κρόμβελ***, γιὰ τὸ γιόρτασμά σου χρόνια πολλά. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ μικρὰ Διαπλασόπουλα-ες. Στεῖλτε στὴ Δ/σιν: Μαρία Παπαγιάννη, Βρυάξιδος 6, Ἀθῆναι, διά: ***Μασκώτ***

[ΑΓ' — 56]

Ψηφίσατε ὅλοι:

ΜΕΓΑΛΗΝ ΙΔΕΑΝ

[ΑΓ' — 57]

Μυρτούλα, γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο χίλιες εὐχούλες.

Τρελλή, Ζαννέτ, Λεβάντα

[ΑΓ' — 58]

Ἐξακολουθῶ νὰ ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Βασίλειον Παπαμιχαήλ, Κηφισσιά ***Ζέφυρος***

[ΑΓ' — 59]

Μὲ λύπη μου εἰδοποιῶ τοὺς ἀγαπητούς μου φίλους-ες, ὅτι διακόπτω ἀλληλογραφία. Τοὺς ζητῶ συγγνώμη, ἀλλὰ οἱ λόγοι εἶναι ἀνώτεροι. Φίλοι-ες μου, θὰ διατηρήσω πάντα στὸ ὄρομο τῆς ζωῆς μου μιὰ γλυκειὰ ἀνάμνηση τῆς φιλίας μας.

Σφίγξ

[ΑΓ' — 60]

Διαπλασόπουλα-ες, προκηρύσσω τὸν ***Β' Μεγάλο Διαγωνισμὸ*** καλλιτεχνικῶν καρτῶν (ἔργα, ζωγράφων). Προθεσμία δίμηνος, συμμετοχὴ ἐλευθέρα (ἄνω τριδράχμου). Περιμένω δποστήριξη ἀπ' ὅλους. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὅλους-ες. Στεῖλτε. Δ/σῃ: Ε. Τσουμάκην, Κρησίλα 1, Ἀθῆναι, διά: ***Ὀλιβιέρον Κρόμβελ***

[ΑΒ' — 61]

Χρυσάνθεμο, Ντολορές, στὴ γιορτούλα σας ἄπειρες θερμὲς εὐχές.

Ὀλόχαρη, Ἀγνὴ

[ΑΓ' — 62]

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα, εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος.

Ἀγράμπελη, Πειραιωτάκι

[ΑΓ' — 63]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες μὲ ὅλους-ες. Δ/σις: Ὑφηλάντου 147, Πειραιά, διά: ***Ἀγράμπελη***

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πῶς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τοπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10. Ἀθῆναι